

**”Teflon on name. Bros on sen game”:
maskuliinisuuden representaatiot Teflon Brothersin
Circus-albumilla**

**Kandidaatintutkielma
Marke Rissanen
Suomen kieli
Kieli- ja viestintätieteiden laitos,
Jyväskylän yliopisto
2018**

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta – Faculty Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	Laitos – Department Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä – Author Marke Rissanen	
Työn nimi – Title ”Teflon on name. Bros on sen game.”: maskuliinisuuden representaatiot Teflon Brothersin <i>Circus</i> -albumilla	
Oppiaine – Subject Suomen kieli	Työn laji – Level Kandidaatintutkielma
Aika – Month and year Huhtikuu 2018	Sivumäärä – Number of pages 29 + liite
Tiivistelmä – Abstract <p>Tässä tutkielmassa tarkastelen maskuliinisuuden representaatioita Teflon Brothersin <i>Circus</i>-albumilla. Aihe on ajankohtainen, koska nykyaikaisessa länsimaisessa kulttuurissa sukupuolten kuvaukset ja roolit nousevat usein keskustelunaiheeksi. Sukupuolta kielennetään erilaisissa teksteissä kulttuurisella ja yhteiskunnallisella tasolla. Tämän kautta meille on muodostunut käsitys siitä, mitä maskuliinisuus pitää sisällään ja millainen on tyypillinen mies.</p> <p>Tällaisten käsitysten syntyyn vaikuttavat erilaiset aiheesta esitetyt diskurssit ja representaatiot, jotka sekä toistavat esitettyjä kuvauksia että luovat uusia käsityksiä maskuliinisuudesta. Tämän vuoksi teoreettisena viitekehyksenäni toimi diskurssintutkimus, joka näkee kielenkäytön sosiaalisena toimintana ja sosiaalista todellisuutta muovaavana. Hyödynsin tutkimuksessani myös representaation käsitettä, joka viittaa asioiden uudelleen esittämiseen. Näiden lisäksi käsittelin aiheitani sukupuolentutkimukseen sisältyvän miestutkimuksen kautta.</p> <p>Tarkoitukseni oli selvittää albumin sanoituksia tutkimalla, millaisia maskuliinisuuden representaatioita albumilla esiintyy ja miten niitä kielennetään sanavalintojen kautta. Tähän tavoitteeseen päästäkseni tutkin aineistosta esiin nousevia diskursseja ja representaatioita hyödyntäen kriittistä diskursianalyysia. Tarkoitukseni oli myös selvittää, edustaako aineiston maskuliinisuus länsimaisessa kulttuurissa esiintyvää perinteistä hegemonista maskuliinisuutta vai löytyykö aineistosta myös vaihtoehtoisia maskuliinisuutta.</p> <p>Aineistosta nousi esiin neljä diskurssia, jotka olen nimennyt seuraavasti: naiset objektina –diskurssi, menestymisdiskurssi, nauttimisdiskurssi ja homososiaalisuusdiskurssi. Nämä diskurssit muodostavat representaation menestyvistä, juhlivista, nauttivista ja veljellisistä naistenmiehistä. Muodostuva representaatio on perinteistä ja hegemonista maskuliinisuutta kuvaava. Aineistosta löytyy representaatio myös naisellisista, emotionaalista miehistä, mikä rikkoo hegemonisen maskuliinisuuden valta-asemaa aineistossa. Stereotyyppistä maskuliinisuutta kumotaan aineistossa myös huumorin avulla. Nämä marginaaliset maskuliinisuudet ja huumorikuvaukset jäävät kuitenkin vähäiseksi, ja kokonaisuutena muodostuva maskuliininen representaatio on vahvasti hegemoninen.</p>	
Asiasanat – Keywords diskurssintutkimus, representaatio, maskuliinisuus, rap-musiikki	
Säilytyspaikka – Depository Jyväskylän yliopiston kieli- ja viestintätieteiden laitos	
Muita tietoja – Additional information	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
1.1 Tutkimuksen tausta ja lähtökohdat	1
1.2 Aiempi tutkimus	3
2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS	6
2.1 Diskurssintutkimus	6
2.2 Representaatio ja itse-representaatio	7
2.3 Miestutkimus ja kulttuurinen maskuliinisuus	8
3 AINEISTON KUVAUS JA ANALYYSIMENETELMÄ	10
3.1 Teflon Brothers	10
3.2 Tutkimuksen toteuttaminen	11
4 AINEISTON ANALYYSI JA TULOKSET	13
4.1 Kertojien maskuliinisuudesta	13
4.2 Naiset objektina –diskurssi	14
4.3 Menestymisdiskurssi	18
4.4 Nauttimisdiskurssi	20
4.5 Homososiaalisuusdiskurssi	22
5 PÄÄTÄNTÖ	24
LÄHTEET	28
LIITTEET	

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen tausta ja lähtökohdat

Kandidaatintutkielmassani tarkastelen rap-yhtye Teflon Brothersin itse-representaation maskuliinisuutta heidän uusimmalla *Circus*-albumillaan (2017). Tutkin albumin sanoituksista, miten maskuliinisuutta kielennetään sanavalinnoilla ja millaisia maskuliinisuuden diskursseja ja representaatioita kieli luo. Lisäksi tarkoitukseni on pohtia representaatioiden vaikutusta yhteiskunnallisella tasolla yhdistäen mikrotason kielenkäytön osaksi laajempaa yhteiskunnallista makrotasoa. Hyödynnän tutkimuksessani diskurssitutkimusta, representaation käsitettä ja miestutkimusta.

Elämme kulttuurissa, joka on jaoteltu sukupuolten mukaan (Lehtonen 1995: 29). Sukupuolia kuvataan ja kielennetään jatkuvasti erilaisissa teksteissä mainoksista musiikkiin. Meille on syntynyt käsitykset sukupuolista ja siitä, mitä sukupuolet pitävät sisällään. Ajatuksiimme on muodostunut taustaoletuksena näkemys perinteisestä ja tyyppillisestä miehestä: millainen hän on, miten hän toimii ja miltä hän näyttää. Tämän kautta kulttuuriimme on syntynyt hallitseva maskuliinisuuden malli. (Jokinen 2013a: 10.) Taustaoletuksien syntyyn vaikuttavat aiheesta esitetyt diskurssit ja representaatiot, joilla sukupuolta kuvataan. Nämä esitykset kertovat aina jotain siitä kontekstista, jossa ne on luotu, ja kuvaavat laajemmin myös sen hetkistä kulttuuria, yhteiskuntaa ja vallalla olevaa arvomaailmaa.

Kielen kuvatessa ja representoidessa ilmiötä tietyllä tavalla se vaikuttaa sekä aiheeseen että kielenkäyttäjiin (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 56). Kieli siis muovaa diskurssien ja representaatioiden avulla yhdessä yhteiskunnan kanssa käsitystämme siitä, millainen miehen kuuluu olla. Maskuliiniset representaatiot sisältävät aina uusia käsityksiä, mitä maskuliinisuus on ja mitä se voi olla. Representaatiot eivät siis koskaan ainoastaan esitä jotakin valmista todellisuutta. (Lehtonen 1995: 46.) Tämän ajatuksen vuoksi koen representaatioiden tutkimisen antoisaksi. Diskurssien tutkimisen koen oleelliseksi tutkimuksessani, koska maskuliinisuus on diskursiivisesti tuotettu rakennelma. Tämän vuoksi sen muodostumista voidaan tutkia kulttuurisia diskursseja tarkastelemalla. (Lehtonen 1995: 29.) Tutkimukseni merkittävyyttä korostaa se, että erilaiset taustaoletuksemme ja käsityksemme sukupuolesta vaikuttavat käsityksemme maailmasta ja sen sukupuolittuneisuudesta (Juvonen, Rossi & Saresma 2010: 13-14).

Valitsin tämän aiheen tutkimuskohteekseni, koska koen sukupuolten kuvauksiin liittyvät ilmiöt tärkeiksi ja ajankohtaisiksi. Jos erilaisiin sukupuolista luotuihin representaatioihin ei

kiinnitetä huomiota, jää tärkeä yhteiskunnallinen ilmiö näkemättä: kulttuurinen sukupuoli ei ole itsestään selvä ja pysyvä, vaan kulttuurissa elävien ihmisten ja arvojen luoma. Tarkastelemalla sukupuoleen liittyviä representaatioita pyrin tuomaan ilmi sitä, miten kielenkäyttöemme vaikuttaa käsityksiimme asioista ja ilmiöistä sekä nostamaan osittain esille myös kielenkäyttöön liittyvää vastuuta. Sanoilla on merkitys, koska ne luovat merkityksiä. Tämä on muistettava pohtiessamme esimerkiksi sitä, miksi tyypillinen mies nähdään urakeskeisenä ja koti-isät normin vastaisina.

Aihevalintaani liittyy myös hiphop-kulttuurin suosio suomalaisessa yhteiskunnassa. Hiphop-kulttuuri on rap-musiikista, breakdancesta ja graffiteista muodostuva kulttuuri, joka on kehittynyt yleisempien mielipiteiden mukaan New Yorkissa 1970-luvulla. Tällä hetkellä rap-musiikki on hiphop-kulttuurin tunnetuin elementti. Alun perin kulttuuri syntyi hauskanpidon ja juhlimisen ympärille, mutta myöhemmin se on ollut keino niin itseilmaisulle kuin poliittisille kannanotoille. Tämän vuoksi kielenkäyttö ja diskurssit ovat merkittäviä hiphopin elementtejä. Rap-musiikki nähdään keinona nuorten globaalille itseilmaisulle musiikkityylin perustuessa kielen ja diskurssien monipuoliseen käyttöön, sekä niiden muokkaamiseen. Tällaiset kielelliset prosessit ohjaavat nuorta pohtimaan itseään ja omaa identiteettiään. Kulttuurina hiphop on maskuliininen, suppean naiskuvan esittävä ja miesten välistä ystävyyttä rakentava. (Vaattovaara 2012: 142–143, 150; Westinen 2012: 122–124; Westinen 2014: 333.) Näiden ilmiöiden myötä hiphop-kulttuuri ja tarkemmin rap-musiikki tarjoavat monipuolisen alustan sukupuolen ja kielenkäytön tarkastelua varten. Teflon Brothers on esimerkki yhteiskunnallisesti vaikuttavasta musiikista laajan kuuntelijakunnan ja suosion vuoksi, minkä takia koen yhtyeen albumin tutkimisen ajankohtaiseksi ja relevantiksi.

Kieli voidaan nähdä sukupuolittavana kahdella eri tavalla. Toinen tapa esittää kielen olevan itsessään patriarkaalinen sanastoltaan, rakenteeltaan ja piilo- sekä ilmaisutasoltaan. Toinen tapa näkee kielen järjestelmänä vapaana arvoista, mutta kielenkäyttöön liittyvän sanaston ja epäsymmetrian luovan esimerkiksi seksismiä. (Tainio 2001: 41.) Itse näen tutkimuksessani kielen vapaana, mutta kielenkäyttöön liittyvän sanaston syynä sukupuolten paikoin epärealistiseen kuvaukseen. Tutkimukseni tavoitteena on muodostaa näkökulmia Teflon Brothersin maskuliinisuuden itse-representaatiosta tutkimalla sanoituksissa esiintyviä sanavalintoja. Tutkielmani pääkysymys on, millaisia maskuliinisuuden representaatiota albumilla esiintyy, ja miten niitä kielennetään sanavalintojen kautta. Tämän pääkysymyksen rinnalle olen liittänyt alakysymyksiä, jotka tukevat pääkysymystäni. Tutkimuskysymykseni ovat:

1. Millaisia maskuliinisuuden representaatioita albumilla esiintyy, ja miten niitä kielenetään sanavalintojen kautta?
2. Millaisia diskursseja sanavalinnoista nousee esille, ja mitä ne paljastavat maskuliinisuudesta?
3. Millaisia muodostuvat representaatiot ovat verrattuna länsimaisessa kulttuurissa esiintyvään hegemonisen maskuliinisuuden malliin?

Ensimmäinen ja toinen tutkimuskysymykseni kietoutuvat analyysissa ja päätännössä yhteen. Päädyin tähän ratkaisuun, koska koen diskurssintutkimuksen näkökulmasta selkeäksi analysoida ensin muodostuvia diskursseja ja sen jälkeen muodostuvia representaatioita. Näen diskurssien tarkastelun keinona saada mahdollisimman kattavan vastauksen ensimmäiseen tutkimuskysymykseeni, koska diskurssit vaikuttavat ratkaisevasti syntyviin representaatioihin ja representaatiot rakentuvat osittain diskurssien kautta.

1.2 Aiempi tutkimus

Sukupuoltenrepresentaatiot ovat suhteellisen yleinen tutkimuskohde niiden yhteiskunnallisen merkittävyyden ja ajankohtaisuuden vuoksi. Suosittua on ollut tutkia sukupuoltenrepresentaatioita muun muassa mainoksissa (ks. Niemi 2006) ja muissa sosiaalisen median tuotoksissa (ks. Pitkänen 2015). Musiikin ja lyriikoiden parissa sukupuoltenrepresentaatioita on tutkittu varsinkin rock-musiikin yhteydessä (ks. Ikonen 2013), mutta myös rap-musiikin yhteydessä sukupuolta ja maskuliinisuutta on sivuttu, vaikka usein tutkimuksessa on keskitytty myös muihin ilmiöihin (ks. Strand 2007; Rentola 2014; Westinen 2014).

Iida Niemi (2006) on tutkinut maskuliinisuuden representaatioita *Men's health* -lehden mainoksissa. Niemen lähtökohta tutkimuksessa on ollut hyvin samankaltainen kuin minulla. Niemi on nimittäin maininnut tutkimuksen lähtökohdaksi ajatuksen, että mainokset kuvaavat erilaisia vallalla olevia merkityksistä, joita maskuliinisuuteen sen hetken kulttuurissa liitetään. Niemen tutkimus paljastaa, että mainoksissa maskuliinisuuteen liitetään nuoruus, vapaa-aika ja valkoisuus. Huomionarvoisena esiintyy myös miesten aktiivisuus, lihaksikkuus ja heteroseksuaalisuus. Kokonaisuutena Niemi on tullut tulokseen, että mainosten maskuliinisuus on hegemonista ja stereotyyppistä.

Pia Pitkänen (2015) on tarkastellut tutkimuksessaan *Justimus*-filmien huumorivideoiden maskuliinisuuden representaatioita. Tutkielmassaan Pitkänen on pyrkinyt selvittämään, kuvaataanko videoilla ainoastaan hegemonisen maskuliinisuuden malleja vai myös vaihtoehtoisia

maskuliinisuuksia. Tutkimus osoittaa, että representaatiot kuuvavat usein stereotyyppistä ja hegemonista maskuliinisuutta. Toisaalta näitä perinteisiä maskuliinisuuksia haastetaan huumorilla, mikä rikkoo perinteisen maskuliinisuuden valtaa. Tutkimus nostaa esiin myös muutamia marginaalisia maskuliinisuuksia, jotka tuovat esiin muun muassa miesten inhimillisiä tunteita. Pitkäsen ja Niemen tutkimukset ovat samankaltaisia niin aihevalinnan kuin tulosten suhteen. Kummatkin tutkimukset kuvaavat miehet pääsoin hegemonisen ja perinteisen maskuliinisuuden edustajaksi. Tutkimukset kertovat siitä, miten länsimaisessa kulttuurissa tyypillisesti kuvataan miehiä ja miten nämä kuvaukset siirtyvät mediasisältöihin.

Maria Ikosen (2013) tutkimus käsittelee Stam1nan maskuliinisuuden representaatiota ja sen yhteyttä heavy metal –maskuliinisuuden representaatioihin. Tulokset paljastavat, että yhtyeen maskuliinisuudella on yhteyksiä heavy metallissa yleisemmin esiintyviin maskuliinisuuden teemoihin, kuten väkivaltaan, seksuaalisuuteen ja itsetuhoon. Tutkimus kuitenkin paljastaa, että yhtye käyttää näitä maskuliinisuuden teemoja omaehtoisella ja paikoin parodisoivalla tavalla.

Läheisin tutkimus omaa tutkimustani koskien on Heini Strandin (2007) tutkimus maskuliinisesta ja paikallisesta identiteetistä rap-yhtye Tulenkantajien sanoituksissa. Strand havaitsi, että maskuliininen identiteetti liittyy vahvasti niin sanottuun maskuliiniseen ”gangsta-kulttuuriin” ja paikallinen identiteetti kotikeskeisyyteen. Yhtyeen maskuliinisuus on tutkimuksen mukaan pääsoin hegemonista maskuliinisuutta, mutta välillä esiintyy myös vastarintaa perinteiselle maskuliinisuudelle. Tulenkantajien mieheyttä eniten vahvistavaksi ominaisuudeksi Strand nimeää miesten välisen ystävyyden.

Maskuliinisuutta on sivuttu myös Roosa Rentolan (2014) Cheekin rap-imagoa tutkivassa työssä. Rentola esittää Cheekin toimivan tavoilla, jotka nähdään perinteisen ja hegemonisen maskuliinisuuden piirteinä. Näitä piirteitä on menestyksen tavoittelu, autoista pitäminen, naisten mielenkiinnon kohteena oleminen ja naisten alistaminen. Rentolan tutkimus kertoo rivien välistä, että maskuliinisuus rakentuu rap-musiikissa tyypillisesti naisuhteiden kautta.

Westinen (2014) on tutkinut aitouden rakentumista suomalaisessa hiphop-kulttuurissa. Westinen havaitsi, että aitous rakentuu monimuotoisesti erilaisissa ympäristöissä muun muassa kielellisiä ja diskursiivisia keinoja hyödyntäen. Westisen tutkimus on oman tutkimukseni kannalta mielenkiintoinen sen eritellessä tyypillisiä suomalaisia rap-teemoja, joita ovat muun muassa vapaa-aikaan, materiaaliin ja naisiin yhdistyvä hauskanpito sekä rakkauteen ja ystävyyteen kohdistuvat tunteet (Westinen 2014: 59). Koska tutkimukseni sijoittuu rap-kontekstiin, uskon maskuliinisuuden ja sen kielentäminen kytkeytyvän ainakin jossain määrin tällaisten tyypillisten teemojen ympärille.

Näiden tutkimusten valossa voin tehdä päätelmän, että erilaisissa teksteissä mainoksista musiikkiin maskuliinisuus kuvataan usein perinteiseksi ja hegemonista maskuliinisuutta alleviivaavaksi. Toisaalta tutkimuksista voi nähdä myös muutoksen maskuliinisuuden kuvauksissa, jossa perinteistä maskuliinisuutta käsitellään huumorin avulla ja tuodaan esille marginaalisia maskuliinisuuksia. Näiden tutkimusten myötä oletan myös oman aineistoni maskuliinisuuksista löytyvän hegemonisen maskuliinisuuden piirteitä, mutta näen mahdollisena niiden nostavan muiden tutkimusten tavoin esille myös marginaalisia ja epästereotyyppisiä maskuliinisuuksia.

2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

2.1 Diskurssintutkimus

Lähestyn aiheitani diskurssintutkimuksen kautta, koska se yhdistää artistien kielenkäytön osaksi laajempaa sosiaalista kontekstia, jossa artistien kielenkäyttö luo merkityksiä. Diskurssintutkimus näkee yksittäisenkin kielenkäyttötilanteen osana isompaa kokonaisuutta ja kielen muokkaamisen mahdollisuudeksi vaikuttaa suurempiin käytänteisiin (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 8). Maskuliinisten diskurssien tutkiminen artistien lyriikoista on hedelmällistä, koska yhteiskunnassa vallalla olevat diskurssit hallitsevat ja pakottavat miesten elämää tietyntylaiseksi (Jokinen 2003a: 21). Lyriikoissa esiintyvät diskurssit ovat esimerkkejä hallitsevista yhteiskunnallisista diskursseista.

Diskurssintutkimus on kvalitatiivista ja monitieteistä tutkimusta, jossa kieli nähdään lingvistisenä, diskursiivisena ja sosiaalisena järjestelmänä. Tutkimusalan keskeinen termi on **diskurssi**, jonka kautta kielenkäyttö ymmärretään sosiaalisena toimintana. Lähestyn diskurssintutkimusta ja diskurssin käsitettä tutkimuksessani kielitieteellisesti. Monikollisella termillä **diskurssit** viitataan vakiintuneisiin merkityksellistämisen tapoihin, jotka ovat historiallisen ja yhteiskunnallisen toistuvuuden vuoksi tunnistettavissa. Diskurssit kuvaavat ilmiöitä tietyllä tavalla saaden tämän myötä usein etuliitteen kaltaisen määritelmän, kuten esimerkiksi tutkimuksessani esiintyvä menestysdiskurssi. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 22, 26–27, 139.)

Diskurssintutkimus nojautuu funktionaaliseen kielikäsitteeseen, jonka mukaan kielen merkitykset ovat aina tilannesidonnaisia ja sosiaalisessa kontekstissa syntyviä. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 14.) Tilannesidonnaisuus ja sosiaalisuus ovat esillä diskurssintutkimuksessa, jossa erilaiset kielenkäyttötilanteet nähdään maailmaa kuvaavana ja merkityksellistävänä sekä sosiaalista todellisuutta rakentavana (Jokinen, Juhila & Suoninen 2016: 26). Kielellä on ominaisuus, joka saa meidät muokkaamaan kielenkäyttöämme tilanteisesti, minkä seurauksena suunnittelemme sanomamme tilanteeseen sopivaksi. Oppimamme käyttäytymis- ja puhutavat vakiintuneissa sosiaalisissa tilanteissa mahdollistavat tilanteiden syntymisen. Toisaalta kielenkäyttöämme muuttaa jokaista sosiaalista tilannetta erilaiseksi riippuen siitä, miten ja miksi käytämme kieltä. Kielen ja sosiaalisen tilanteen suhde on siis kaksisuuntainen niiden ollessa vuorovaikutuksessa toisiinsa. (Gee 2005: 10.) Koska kieli nähdään diskurssintutkimuksessa sosiaalisena ja kulttuurisena, tutkimuksen avulla voidaan tehdä monipuolisia havaintoja yhteiskunnasta, kulttuurista, ajasta ja paikasta (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 13).

Kielenkäyttäjät valitsevat erilaisista kielellisistä ja semioottisista resursseista ne, joita käyttävät. Tällaisia valintoja kielenkäyttäjä tekee esimerkiksi sanavalintojen, tyylin, tekstin rakenteen ja diskurssien kautta. Tekemämme kielelliset valinnat vaikuttavat siihen, millaisia merkityksiä asioista luomme ja millaista sosiaalista todellisuutta rakennamme. Kielenkäyttö muo- vaa puhuttua ilmiötä, puhujan identiteettiä ja suhdetta muihin kielenkäyttäjiin. Tämä korostaa sitä, että kieleemme vaikuttaa ympäröivään maailmaan. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 17.)

2.2 Representaatio ja itse-representaatio

Sekä representaatioita että diskursseja tutkittaessa lähtökohta on sama. Tutkimuksessa keskity- tään valintoihin, joita merkityksenannossa, representaatioissa ja todellisuuden kuvaamisessa on käytetty. Lisäksi pohditaan yhteiskunnallisia vaikuttimia, jotka ovat ohjanneet näitä valintoja. (Fairclough 1997: 138.) Representaatioita tutkimalla voidaan päästä käsiksi siihen, millä tavoin todellisuutta esitetään ja millaista näkökulmaa sekä keinoja tähän käytetään apuna (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 56). Tämän vuoksi haluan tutkimuksessani kiinnittää huomion diskurssien lisäksi myös representaatioihin ja tarkemmin siihen, miten maskuliinisuuden representaatiot syntyvät ja valikoituvat albumilla.

Kielellä on kyky sekä kuvata että määritellä, mutta myös haastaa ja muuttaa esillä olevia ilmiöitä. Kieli ja sen sisältämät diskurssit voivat kuvata yhteiskunnan ja kulttuurin tapahtumia totena, mikä johtuu diskurssien representaationaalista kuvausvoimasta. Kun diskurssin avulla rakennetaan ja järjestellään erilaisia merkityksiä, syntyy puheenaiheesta tietynlainen kuva, eli representaatio. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 53, 55.) Representaatiot ovat siis kielen keino luoda merkityksiä ihmisten välille ja kulttuuriin. Representaatioon liittyy ajatus siitä, että ilmi- öillä ei ole valmista ja muuttumatonta merkitystä. Yhteiskunnassa ja kulttuurissa toimivat ih- miset luovat nämä merkitykset, jotka muuttuvat aina ajallisen ja historialliset kontekstin mu- kaan. (Hall 1997:15-16, 61.) Representaatioissa ilmiöihin yhdistetään tuttuja merkityksiä, mutta samalla luodaan uusia merkityksiä ympäröivään maailmaan. Kun representaatio esittää jotakin yksittäistä asiaa tai ilmiötä, se kuvaa myös laajempaa kokonaisuutta. Representaatiot nähdään siis esittämisen lisäksi myös merkityksiä tuottavina ja yhteiskunnallisia ilmiöitä luo- vina. (Paasonen 2010: 40–41.) Representaatiota määrittää se näkökulma, jonka kautta sitä käy- tetään. Tarkoituksena on kiinnittää huomio siihen, miten jokin esitetään ja miten se muuttaa ajatuksiamme. (Karvonen 1991: 23.) Representaatioita tutkittaessa on muistettava, että kuvauk- set eivät ole kokonaisvaltaisia esityksiä maailmasta, vaan niissä nostetaan esille tietynlaisia

merkityksiä diskursiivisten keinojen avulla (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 62). Representaatioihin liittyy siis kysymys vallasta tutkittaessa sitä, mitä kuvataan ja miten, mikä tuodaan esille ja mikä jätetään ulkopuolelle (Fairclough 1997: 13).

Kun kieli representoi maailmaa esittämällä ja kuvaamalla sitä tietyllä tavalla, vaikuttaa se niin puheenaiheeseen kuin kielenkäyttäjiin, kuten esimerkiksi ihmisten asemaan (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 56). Esimerkiksi määritelmät siitä, mitä on naiseus ja mieheys, on mielisämme muovautunut tietyllä tavalla, mikä ohjaa miesten ja naisten kuvaamista kulttuurissa. **Itse-representaation** (*self-representation*) käsitteellä tarkoitetaan sitä, että oma kuva mukautetaan kulttuuristen aatteiden kaltaiseksi esimerkiksi käyttäytymisen ja puhumisen kautta. Näin ihmiset representoivat kulttuurisia kategorioita itsensä kautta. Sukupuolta käsitellessä itse-representaatio näkyy siinä, miten miehet tai naiset tuottavat feminiinisyyttä tai maskuliinisuutta. Ihmisen kokemus sukupuolista perustuu siihen, miten naiset ja miehet itse-representoivat itseään, sekä siihen, miten esimerkiksi kirjallisuus, mainokset ja elokuvat representoivat maskuliinisuutta ja feminiinisyyttä. Kokemuksemme sukupuolesta perustuu siis yhteiskunnassa vallalla oleviin representaatioihin ja niiden määrään. Sukupuolten representaatiot viittaavat jatkuvasti toisiin representaatioihin niin historiallisesti kuin nykyhetkessä, ja jokainen representaatio tai itse-representaatio voidaan nähdä valtana, joka toistaa tai muovaa vallitsevia sosiaalisia rakenteita, jotka koskevat sukupuolta. (Karvonen 1991: 25, 27, 34, 36.)

2.3 Miestutkimus ja kulttuurinen maskuliinisuus

Diskurssitutkimuksen lisäksi sukupuolentutkimus liittyy oleellisesti tutkimukseeni, minkä vuoksi olen nostanut myös miestutkimuksen teoreettiseen viitekehykseeni. Sukupuolentutkimukseen pohjautuva miestutkimus kiinnittää huomion siihen, miten miehen sukupuolta rakennetaan (Jokinen 1999: 8; Jokinen 2010: 128, 137). Miestutkimuksen tavoitteena on havaita sukupuolten välisiä eroja ja muodostaa tämän kautta teoriaa sukupuolierosta (Säävälä 1999: 64). Miestutkimuksen 1980-luvulla kehittynyt kolmas aalto on tutkimukseni kannalta mielenkiintoisin. Siinä huomio kiinnitetään kielen ja diskurssien keinoihin rakentaa merkityksiä ja valtaa. Kriittinen miestutkimus tarkastelee tätä valtaa ja hegemoniaa. **Hegemonisella maskuliinisuudella** tarkoitetaan ajatusta tiettyjen maskuliinisten arvojen valta-asemasta suhteessa alistettuihin miehiin ja naisiin. Lisäksi hegemoninen maskuliinisuus sisältää ihanteen, joka symboloi maskuliinisuutta. Yleensä tietty hegemonisen maskuliinisuuden malli on vallalla kulttuurissa. (Lehtonen 1995: 29–31; Jokinen 2010: 131–135, 137.) **Marginalisoiduilla maskuliinisuuk-**

silla tarkoitetaan hegemonisen maskuliinisuuden ulkopuolelle jätettyjä samanaikaisesti esiintyviä maskuliinisuuksia. Kriittisen miestutkimuksen tavoitteena on luoda uusia keinoja puhua miehistä ja muuttaa kulttuurissa vallalla olevaa sukupuolijärjestelmää. Kriittisessä miestutkimuksessa maskuliinisuutta tarkastellaan ilmiönä, jota diskurssit, instituutiot, osakulttuurit ja representaatiot sukupuolen kautta rajaavat. (Jokinen 1999: 8; Jokinen 2003a: 18; Jokinen 2003b: 239.)

Mieheksi ei synnytä, vaan tullaan instituutioiden, käytäntöjen ja puhetapojen kautta. Maskuliinisuus on siis tuotettu kategoria, joka syntyy miesten identifioidessaan itsensä kulttuurissa esiintyviin maskuliinisuuden malleihin, joita esimerkiksi tiedotusvälineet ja elokuvat välittävät. (Lehtonen 1995: 28–29, 45.) Kulttuurissa luodaan esillä olevien henkilöiden kautta ihannemas-kuliinisuuksia (Paasonen 2010: 39). Menestyneet ja urheilulliset miehet, kuten Paavo Nurmi tai Teemu Selänne voisivat olla esimerkkejä tästä. Kulttuurinen maskuliinisuus siis määrittää, mitä kulttuurissa pidetään miehisenä ja miehen mentaaliset, sosiaaliset, fyysiset ja psyykkiset tavoitteet (Jokinen 2003a: 10).

Esimerkki kulttuurisesti tuotetuista maskuliinisuuksista on musiikin tuottamat representaatiot. Muun muassa rock-musiikki tuo esiin erilaisia mieheyden representaatioita kulttuurisena ilmiönä (Wessels 2003: 191). Rock-kulttuurissa miehisyiden malliin kuuluu esimerkiksi raju elämäntapa ja nuorena kuoleminen (Soikkeli 2003: 142). Uskon rap-musiikin tuottavan yhtä lailla tällaisia kulttuurisia maskuliinisuuksia, minkä vuoksi koen aineistoni hyväksi tutkimuskohteeksi miestutkimuksen näkökulmasta.

Tietyt maskuliiniset piirteet toistuvat nykyaikaisessa länsimaisessa kulttuurissa: valta, suoriutuminen, rationaalisuus, voima, fyysisuus, heteroseksuaalisuus, itsevarmuus, seksuaalisuus ja riippumattomuus ovat yleisiä maskuliiniseksi nähtyjä piirteitä. Maskuliinisuuden ulkopuolelle jäävät feminiiniset piirteet kuten emotionaalisuus ja empaattisuus. (Lehtonen 1995: 34, 38; Jokinen 2010: 128–129; Jokinen 2003a: 8.) Maskuliinisuutta määritetään myös erona toisiin maskuliinisuuksiin, mistä seuraa miesten välistä kamppailua vallasta. Toisaalta länsimaisessa kulttuurissa maskuliinisuus on viime aikoina siirtynyt patriarkalisesta hegemoniasta veljellisen maskuliinisuuden suuntaan. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että sukupuoli olisi vähemmässä arvossa: myös tällaisissa homososiaalisissa ryhmissä miehen sukupuoli on usein kyseenalaistamaton. (Soikkeli 2003: 147; Jokinen 2003a: 15, Jokinen 2003b: 244.)

3 AINEISTON KUVAUS JA ANALYYSIMENETELMÄ

3.1 Teflon Brothers

Tutkimukseni aineisto on rap-yhtye Teflon Brothersin *Circus*-albumin (2017) sanoitukset. Teflon Brothers on vuonna 2006 perustettu yhtye, johon kuuluu kolme rap-artistia, Heikki Kuula, Pyhimys ja Voli. Jossain yhteyksissä yhtyeen jäseneksi luetaan myös Ilari Sahamies. Teflon Brothers on tällä hetkellä yksi Suomen suosituimpia yhtyeitä, ja *Circus* ensimmäinen tuplaplatinaa ennakkoon myynyt suomalainen albumi (Aflecht 2017). Tämä kertoo aineiston ajankohtaisuudesta ja relevanttiudesta.

Teflon Brothers tekee musiikkia, jota ei pidä ottaa liian tosissaan. Haastatteluissa yhtye on kertonut huumorin olevan osa Tefloneita. Albumien tuottamista Heikki Kuula on kuvannut seuraavalla tavalla: ”-- musiikki on tavallaan teatterin lava ja me ollaan näyttelijät, jotka esittävät sitä tarinaa” (Lindfors & Muhonen 2012). Ymmärrän tämän niin, että lyriikoillaan yhtye ei kuvaa itseään vaan tietynlaisia hahmoja, joille he antavat äänen. Rap-musiikille onkin tyypillistä erilaisiin rooleihin asettuminen, esimerkiksi naamioiden tai taiteilijanimien avulla. Myös huumori on ollut toistuvasti suomalaisten rap-artistien keino provosoida tai herättää keskustelua, ja hiphop-kulttuuriin saapuessa Suomeen 1980-luvulla suomiräpin ensimmäinen aalto koostui lähes kokonaan huumoriräppiä esittävistä artisteista (Westinen 2012: 124). Julkisudessa on esitetty paljon väitteitä Teflon Brothersin parodisuudesta, mutta tätä yhtye ei virallisesti myönnä. Viiteitä tähän huumorillisuuteen antaa kuitenkin Pyhimys *Helsingin Sanomien* artikkelissa, jossa hän sanoo seuraavalla tavalla: ”Teflonit on naurutalon peili, jota me näytetään koko musiikkibisnekselle” (Seppänen 2018). Väitettä huumorillisuudesta tukee myös se, että jäsenten soolotuotanto eroaa sekä lyyrisesti että tyylillisesti yhtyeen musiikista. Näiden esimerkkien vuoksi en analysoi sitä, millainen on yhtyeen jäsenten maskuliinisuus, vaan sitä, millaisia maskuliinisia kuvia yhtyeen jäsenet representoivat ja luovat kappaleidensa välityksellä ottamatta sen enempää kantaa yhtyeen jäsenten henkilökohtaiseen kuvaan tai musiikin huumorillisuuteen. Vaikka taustalla olisi huumorin ja pilkan sävyjä, yhtyeen musiikki myy enätysmääriä. Yhtyeen sanoitukset saavat suosion myötä suuren huomion, mikä korostaa aineiston merkittävyyttä yhteiskunnallisen vaikuttamisen näkökulmasta: kuten aiemmin totesin, diskurssitutkimus näkee kaikki pienetkin kielenkäyttötilanteet yhteiskunnallisina vaikutusmahdollisuuksina (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 8).

Aineistoni koostuu 11 kappaleen sanoituksista. Olen jättänyt analyysini ulkopuolelle kappaleiden kohdat, joissa esiintyy yhtyeen jäsenten lisäksi muita muusikoita, koska analyysini keskittyy yhtyeen jäsenten luomaan representaatioon. Koska en saanut käsiini konkreettista albumia ja sen sanoituksia, olen litteroinut sanoitukset itse. Litteroinnit olen liittänyt tutkielman loppuun kohtaan *Liitteet*. Paikoin rap-musiikin litterointi on haastavaa johtuen muun muassa puheen nopeudesta ja slangisanojen käytöstä. Näitä epäselviä kohtia olen käyttänyt tutkimuksessani harkiten ja otan vastuun mahdollisista litterointivirheistä. Alla on listattuna tarkastelemani kappaleet (myöhemmin tutkimuksessani viitataan kappaleisiin lyhenteillä, jotka on ilmoitettu suluissa nimen jälkeen):

1. Lähiöunelmii (LU)
2. Juusto katolle (JS)
3. Arvon leidit (AL)
4. Sit mennää (SM)
5. RIO OHOI! (RO)
6. Siivet (S)
7. Ay ay ay (AAA)
8. Pämpää (P)
9. Hubba bubba (HB)
10. Tukholman syndrooma (TS)
11. Mummoille (M)

3.2 Tutkimuksen toteuttaminen

Tutkimukseni teoreettinen viitekehys ohjaa tutkimustani ja analyysiani muun muassa siinä, mihin kiinnitän huomioni analysoidessa lyriikoita. Aineiston analyysia ohjaavat tutkimuskysymykset, koska kyseessä on laadullinen tutkimus. Tämä tarkoittaa sitä, että varsinainen aineisto koostuu niistä lyriikan osista, jotka osoittautuvan analysoinnin aikana olennaisiksi tutkimuskysymysten kannalta. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 167.) Hyödynnän diskurssianalyysia, jossa tarkastellaan ihmisten ympärillä esiintyviä sosiaalisia käytäntöjä ja kielenkäytön sisältämiä merkityksiä erilaisissa tilanteissa (Jokinen, Juhila & Suoninen 2016: 43–44). Diskurssianalyysissä tutkitaan sitä, millaisia kuvauksia ja diskursseja painotetaan eniten, eli millainen on tekstin **diskurssijärjestys** (Fairclough 1992: 237–238) ja millaiset merkitykset nostetaan esille ja mitkä jätetään marginaaliseksi tai kokonaan pois (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 13). Diskurssianalyysissa konteksti on aina huomioitava: mikä merkitys kulttuurisella kontekstilla on diskurssikäytäntöihin ja kuinka voimakkaasti ne vaikuttavat. Faircloughin (1997) mukaan kontekstuaaliseen kehykseen tulee kiinnittää huomiota, koska sekä konteksti että diskurssikäytännöt muovaavat vastavuoroisesti toisiaan. (Fairclough 1997: 71.)

Tarkempi analyysimetodini on kielitieteellisen ja yhteiskuntatieteellisen näkökulman yhdistävä kriittinen diskurssianalyysi, koska koen sen sopivan tutkimuskysymyksiini, tutkimukseni tavoitteisiin ja yhdistyvän hyvin kriittisen miestutkimuksen kanssa. Kriittisen diskurssianalyysin lähtökohta on ajatus, jonka mukaan yhteiskunta ja kulttuuri toisaalta rajoittavat kielenkäyttöämme, toisaalta antavat meille samanaikaisesti mahdollisuuden muokata sitä kielenkäyttömme kautta. Kriittisessä diskurssianalyysissä tarkastellaan, mikä rooli kielenkäytöllä on ja miten se vaikuttaa yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Siinä diskurssit ja kielenkäyttö nähdään valtana, jotka voivat vahvistaa tai heikentää erilaisia näkemyksiä. (Pietikäinen 2008: 196–198, 201.) Analyysin tavoitteena on herättää keskustelua yhteiskunnallisesti tärkeistä aiheista, tehdä kielenkäytön ja vallan suhde näkyväksi sekä muuttaa näiden avulla yhteiskunta parempaan suuntaan (Fairclough 1997: 75; Pietikäinen 2008: 193).

Kriittinen diskurssianalyysi koostuu tekstin lingvistikuvauksesta, diskurssien analysoinnista ja yhteiskunnallisten yhteyksien tarkastelusta (Pietikäinen 2008: 209). Tämän vuoksi lähdin analyysissä liikkeelle tutkimalla kielenkäyttöä, jossa huomioni kohteena on ensisijaisesti sanasto. Pyrin löytämään sanastosta eroja, yhtäläisyyksiä ja toistuvia teemoja sekä pohtimaan, millaisia ristiriitoja sanasto ja sanavalinnat mahdollisesti muodostavat. Analyysiosion alaluvussa 4.1 perustelen, miksi oletan kertojien olevan miehiä. Tämän jälkeen paneudun muissa alaluvuissa tarkemmin löytämiini diskursseihin kirjoittamalla havaintojani auki. Diskursseja analysoimalla tavoitteenani on tutkia, millaisia maskuliinisuutta kuvaavia diskursseja teksti esittää. Tämän kautta pääsen tarkastelemaan syntyviä maskuliinisuuden representatioita niiden rakentuessa diskurssien avulla. Tarkoitukseni on pohtia näitä valintoja semanttisesta näkökulmasta kiinnittäen huomioni siihen, millaisia maskuliinisuuteen liittyviä piirteitä tuodaan esille ja missä valtasuhteessa. Päättäessä pohdin yleisemmin löytämiäni kielellisten valintojen yhteiskunnallisia vaikutuksia kriittisen diskurssianalyysin näkökulmasta.

4 AINEISTON ANALYYSI JA TULOKSET

4.1 Kertojien maskuliinisuudesta

Analyysin aluksi haluan selvittää sitä, millä perusteella olen tehnyt päätelmän, että aineiston kertojat ovat miehiä. Tämän päätelmän kautta seuraavien alalukujen diskurssit voidaan nähdä maskuliinisuutta rakentavina. Aineistossa kertoja käyttää eniten yksikön 1. persoonaa (esimerkki 1), mutta välillä yksikön 1., 2. ja 3. persoona vaihtelevat kappaleen sisällä. Aineistossa esiintyy persoonapronominien vaihtelua esimerkiksi kohdassa, jossa Heikki Kuula räppää ensin käyttäen itsestään nimeä *Heikki* ja tämän jälkeen käyttäen yksikön 1. persoonaa (esimerkki 2). Yksikön 1. persoonan käytön voi huomata verbin finiittisyydestä, jonka perusteella se kongruoi subjektin kanssa persoonan huomioiden. Koska finiittiverbi sisältää tiedon subjektin kielipiilisestä persoonasta, ei subjektia tarvita. Paljastavana persoonapäätteenä on yksikön 1. persoonassa *-n* (Esimerkki 1 ja 2). (VISK § 107.) Näistä havainnoista voi tehdä päätelmän, että aineisto kuvaa pääosin kertojaa itseään.

1) **pelaan** yksinäni mölkkyä himas / **otan** hörppyä et vaan **saisin** mielestä sut / lasipöydän sirpaleita jo mattoon kadonneita **en loukkaannu** pienestä mut (TS)

2) Brasilia love tähä / **Heikki** ihan zones tänää / **pistän** pääni pantiks / noi on ass implantit (RO)

Sana *mies* ei esiinny aineistossa kertaakaan. Aineistosta löytyy kuitenkin sanoja, jotka ovat synonyymeja miehelle tai slangin muovaamia nimityksiä miehestä: *boy*, *kundi*, *jäbä*, *bro* ja *äijä* ovat esimerkkejä tästä. *Kielitoimiston sanakirjan* mukaan esimerkiksi *äijä* on 'vanha mies, ukko' ja 'yl. miehestä, erik. korosteisesti miehisestä ja perinteisen tyyppin miehestä' (KS s.v. *äijä*). Sanakirjan kuvaus tuo esille konkreettisesti sanojen maskuliinisuuden. Aineistossa näitä maskuliinisia nimityksiä käytetään usein yhdessä yksikön 1. persoonan kanssa (esimerkki 3), mikä viittaa kertojan maskuliinisuuteen. Lisäksi tyypilliset suomalaiset miehen nimet, kuten esimerkissä kaksi esillä oleva *Heikki*, alleviivaavat maskuliinisuutta. Aineisto sisältää myös lukuisia intertekstuaalisia viitteitä tunnettuihin, vahvoihin ja urheilullisiin miehiin. Näiden avulla kertojat kuvaavat itseään tai toimintaansa (esimerkki 4). Aineiston lukuisista intertekstuaalisista viitteistä vain yksi viittaa naiseen (esimerkki 5), eikä kyseinen viite suoranaisesti edes kuvaa kertojaa itseään, vaan hänen autonsa nopeutta. Tämä luo kuvan siitä, että kertojat haluavat samaistua miehiin kuvaamalla elämäänsä ikonisten miesten, kuten *Bruce Willisin*, kautta. Aineisto kuvaa sukupuolta myös fyysisten ominaisuuksien kautta. Tekstissä ilmenee tyypillisiä miehiin ja naisiin liittyviä kehonosia, kuten *pallit* ja *tissit*.

3) pikkukundina unelmoin aina / Copa Mundialit jalkaani **laitan** (LU)

4) scora ku **Maradona** / stadin **Casanova** ei kelpuuta ei oota (RO)

5) ja hetken keltainen cadillaci liis / ku **Thelma** ja **Louise** (S)

Näiden havaintojen perusteella voi tehdä oletuksen, jonka mukaan tekstin kertoja on mies, vaikka hän ei kirjaimellisesti käytä *mies*-sanaa puheessaan itsestään tai toisistaan. Myös kertojan suhde naisiin perustelee tätä väitettä. Seuraavassa alaluvussa paneudun tähän suhteeseen tarkemmin. Mielenkiintoinen ja huomionarvoinen ilmiö on myös yhtyeen nimi Teflon *Brothers*, joka jo itsessään sisältää viittauksen veljeyteen ja sen kautta myös maskuliinisuuteen. Todettuani kertojan miehisyuden tulevan ilmi tässä alaluvussa esittämieni esimerkkien kautta lähdän pohtimaan kertojan toimintaa ja sanavalintoja tarkemmin havaiten, että aineistossa esiintyy toistuvia maskuliinisuuteen liittyviä diskursseja, jotka ovat tunnistettavissa historiallisen ja yhteiskunnallisen toistuvuuden vuoksi. Nämä löytämäni neljä diskurssia määrittävät ja kuvaavat ilmiötä tietyistä näkökulmasta. Olen nimennyt diskurssit seuraavasti: naiset objektina –diskurssi, menestymisdiskurssi, nauttimisdiskurssi ja homososiaalisuusdiskurssi.

4.2 Naiset objektina –diskurssi

Kuten aiemmin totesin, on rap-musiikki tyypillisesti maskuliinista, sukupuolijännitteistä ja esittää suppean naiskuvan (Vaattovaara 2012: 150). Yhä edelleen maskuliinisuus määritellään usein normiksi, johon feminiinisyyttä verrataan. Sukupuolet määrittyvät toistensa kautta sisältäen sitä, mitä toinen ei ole. (Lehtonen 1995: 25–26.) Maskuliinisuutta on siis mahdollista tuoda ilmi vertaamalla sitä feminiinisyyteen, tai asettamalla feminiinisyyden valta-asemassa maskuliinisuuden alapuolelle. Koska maskuliinisuutta korostetaan usein feminiinisyyden kautta, ei yllätä, että aineistossa on paljon naisiin ja naisten kanssa vietettyyn aikaan liittyvää sanastoa. Niiden kautta artistit kuvaavat omaa maskuliinisuuttaan ja rakentavat maskuliinisuuden representaatioita. Naisista puhutaan läpi aineiston, mutta näkökulma miehen ja naisen suhteesta vaihtelee kappaleiden aiheiden ja teemojen mukaan: esimerkissä 6 naiset ovat osa juhlintaa ja irtosuhteita, esimerkissä 7 naisista puhutaan sen sijaan omien isoäitien kautta kunnioittavasti.

6) **Leidit kuunnelkaa saanko ehdottaa jotain radikaalia / yötä mynthoninraikasta laatureurassa** (AL)

7) **ku oon darras ja kalman must aistii / saan mun kassialmalt karjalanpaistii / ja oon taas cool ku Ice-T / mun mummon pitäis olla presidentti** (M)

Kuten aiemmin totesin aineistossa ei esiinny sanaa *mies* kertaakaan. Myöskään sanaa *nainen* ei käytetä. Tämän sijaan käytetään lukuisia muita sanoja, jotka liitetään naiseen: *mimmi*,

tyttö, leidi, neiti, baby, mama, mamma, muija, vaimo, mummu ja *mummo* ovat esimerkkejä naisyksien nimitysten kirjosta. Nimitysten kautta vaikuttaa siltä, että neutraalia *nainen*-sanaa ei juuri käytetä, koska se ei itsessään sisällä samanlaisia merkityksiä kuin esimerkiksi sana *muija* tai *lady*. *Muija* on arkikielessä halventavasti ’akka, eukko, muori, ämmä, vaimo, emäntä ja (vanhahko) nainen. (KS s.v. *muija*.) *Lady* sen sijaan on nimitys hienokäyttöisestä ja sivistyneestä naisesta (KS s.v. *lady*). Näiden selitysten myötä voi huomata sanojen sisältävän sukupuolen lisäksi myös muita piirteitä, jotka kuvaavat naista ja tämän kautta myös miehen ja naisen suhdetta. Esimerkiksi *tyttö*-sana liitetään usein iällisesti nuorempaan naiseen tai lapseen, minkä vuoksi nimitys ei tunnu tasavertaiselta miehen kanssa, samoin kuin *nainen*-sana tuntuisi. Maskuliinisuuden ollaan nähty perustuvan patriarkaaliseen, isälliseen valtaan. *Tyttö*-sanan käyttö tasavertaisesta naisesta luo tällaista patriarkaalista valtaa tekstiin, joko tarkoituksellisesti tai tarkoituksellottomasti. Tämä saa miehen ja naisen valta-aseman kääntymään miesjohtoiseksi, minkä voi huomata seuraavasta esimerkistä: ” ja kyl *tyttöille* siiderit maksan / vaik oisin vaan Liidelin kassa” (JK).

Maskuliinisuutta ja sen valta-asemaa tuodaan ilmi käyttämällä naisista tai heidän piirteistään alentavia nimityksiä, kuten *isokannuinen hutsu* ja *kultaiset utareet*. *Hutsu*-sanalla viitataan alentavaan huora-nimitykseen, ja *isokannu*-sanalla viitataan naisten fyysisiin ominaisuuksiin, joita heidän ulkonäöstään luodaan esimerkiksi mediassa. *Utare* on ’eräiden nisäkäsnaaraiden, vars. lehmän matorauhanen, nisä’, ja sana liitetään yleensä lehmän lisäksi lampaaseen tai vuoheseen (KS s.v. *utare*). Kuten sanan määritelmästä voi huomata, ei sanaa *utare* tyypillisesti liitetä ihmiseen. Tämän myötä sanassa on mahdollista nähdä viittaus, jossa nainen tai ainakin hänen piirteensä nähdään toislaajisen eläimen kaltaisena. Tällaisten substantiivien käyttö on mitä luultavammin tietoinen valinta, jonka myötä naisten tasa-arvoisuus heikkenee.

Miehen valta-asemaa korostetaan myös seksin ja seksuaalisuuden kautta. Miehen seksuaalisuudesta puhutaan usein luonnonvoiman kaltaisena ilmiönä, jolle mies ei mahda mitään. Vallitsevissa maskuliinisuuden käsityksissä miehen seksuaalisuus saa usein erityisaseman. Tämän takia miehen seksuaalinen kykeneväisyys määrittää keskeisesti maskuliinisuutta. Normina on usein nähty seksuaalisuus, jossa mies on aktiivinen ja haluava, nainen myötäilevä ja passiivinen. Kulttuurisen näkemyksen mukaan maskuliininen seksuaalisuus nähdään muihin kohdistuvana toimintana, jonka avulla pyritään painostamaan ja saavuttamaan. (Lehtonen 1995: 38–40.) Aineistossa seksuaalista valta-asemaa korostetaan sillä, että naisten oletetaan suostuvan halukkaasti seksiin miesten kanssa (esimerkki 8). Naisista puhutaan aineistossa usein monikossa, minkä voi havaita monikon tunnuksesta *-t*. Näin puhe saadaan koskemaan kaikkia naisia, eikä heitä juuri yksilöidä, vaan heidät nähdään yhtenä isona homogeenisenä ryhmänä, joka

luo epärealistisen kuvan naisista (esimerkki 8). Vahvistaakseen sanomaansa kertoja käyttää lisäksi huomionkohdistimena sanaa *hei*, joka liitetään usein puhutteluilmaisuun (VISK § 1078).

8) arvon leidit neidit kaikki babyt / on aika feidaa nää bailut aika lamet / lähetään meille jatkamaan ja verhot suljetaan / **hei** arvon leidit (AV)

Miesten seksuaalinen aktiivisuus tulee ilmi lukuista epäsuorista ja suuremmista viittauksista, jotka viittaavat seksiin ja naisten haluamiseen. Esimerkissä 9 käytetään kirjaimellisesti verbiä *haluta*, joka tarkoittaa pyrkimystä tyydyttää jotakin tarvetta tai pitää jotakin suotavana. *Haluta*-sana tarkoittaa *Kielitoimiston sanakirjan* mukaan suoraan myös ’tuntea sukupuolista halua tai himoa’. (KS s.v. *haluta*.) Seksiin viitataan epäsuoremmin esimerkissä 10, jossa seksiä kuvataan julkisuudessa viime vuosina esillä olleiden katolisen kirkon hyväksikäyttötapausten kautta. Hyväksikäytön liittäminen puheeseen rivien välistä antaa kuvan moraalittomuudesta. Mahdollisesti tällaisella moraalittomuudella kertoja haluaa korostaa seksin epäeettisyyttä tai sääntöjen rikkomista. Esimerkki 11 korostaa naisten esineellistämistä seksikumppaneina ja miesten seksuaalista halua *hattuun sulkia* –sanavalinnan kautta. Tällä sanonnalla tarkoitetaan menestymistä ja jonkin saavuttamista, ja varsinkin miesten keskuudessa se liitetään usein lukuisten eri naisten iskemiseen. Koska hegemoninen maskuliinisuus luodaan suhteessa alistettuihin maskuliinisuuksiin ja naisiin (Lehtonen 1995: 31), tuottavat tällaiset kuvaukset hegemonisen maskuliinisuuden valta-asemaa. Naisten suosio on yksi keino siihen, miten miehet voivat näyttää maskuliinisuuttaan (Jokinen 2013a: 15). Tällaiset naisten suosioista kertovat sanavalinnat ovat hyviä keinoja oman maskuliinisuuden korostamiseen.

9) **haluun** rimmata lennot Bangkokii / täyden viinakaapin mun mansoniin / **isokannusen hutsun** mun hammocii (LU)

10) **oo mun paavi oon sun poitsu / just niin hellä kuin nuori hoitsu** (AL)

11) Me jatketaan kahdestaan kylpyammeessa / ja kietoudutaan suihkuverhoihin / mul on kuplivaa sul kivaa / **hattuun sulkia**. (AL)

Toisaalta aineisto pyrkii vastoin yleisiä rap-musiikin käytänteitä myös kaventamaan maskuliinisuuden ja feminiinisyiden eroja sekä sukupuoleen iskostuneiden ilmiöiden rajoja. Esimerkkinä tästä on kohta: ”tulee viel enkat / aina pääl miesmenkat” (SM). Sana *menkat* on synonyymi kuukautisille, joka on ’sukukypsillä naisilla noin neljän viikon välein esiintyvä kohdun verenvuoto’ (KS s.v. *kuukautinen*). *Miesmenkat* luo mielikuvan, jossa naisiin tyypillisesti liittyvä asia viedään laajempaan kontekstiin koskemaan kumpaakin sukupuolta. Tämän kautta rikotaan sukupuolten rajoja ja stereotyyppioita. Aineisto ei aina paljasta suhteen syntyvän miehen ja naisen välille, koska sukupuolia ei sanavalinnoilla tuoda selvästi esille. Tämä on yksi syy

siihen, miksi sukupuolten väliset rajat ja stereotypiat rikkoutuvat aineistossa. Esimerkissä 12 kuvaillaan eron aiheuttamaa surua ja vaikeuksia päästää irti suhteesta. Esimerkissä korostetaan yksinäisyyttä voimakkailla ja fyysisillä sanoilla, kuten *yksinäni*, *katoat* ja *haavoitat*.

12) pelaan **yksinäni** mölkkyä himas otan hörppyä et vaan saisin mielestä sut / lasipöydän sirpaleita jo mattoon kadonneita en loukkaannu pienestä mut / vaikka kuinka imuroin sä vaan **katoat** et pois vaan **haavotat** uudestaan / kai mä oon sit vaan fani kun siinä maatesani kuvittelen kuinka suudellaan (TS)

Kappaleessa puhutaan vain yksikön 1. ja 2. persoonassa, joten sukupuolta on vaikea arvioida. Myöskään esimerkiksi ulkonäköön liittyviä vihjeitä sukupuolen suhteen ei anneta, mikä on tärkeä huomio. Perinteisillä sukupuolten rooleilla leikkii myös kappale ”Ay ay ay”, jossa tarina kerrotaan naisten näkökulmasta ja kertoja puhuu kuin olisi nainen. Se, miten muissa kappaleissa kuvataan kertoja maskuliiniseksi, rikkoutuu tässä kappaleessa. Tämän voi huomata siitä, miten kertoja tekee tyypillisesti naismaiseksi kuvattuja asioita: tarkkailee miehiä, puhuu miehistä, meikkaa ja käyttää naismaisia tavaroita, kuten käsilaukkua (esimerkki 13).

13) **käsilaukut** keskelle ringin / **tsekataan muuveja parketin kingin** / joku meit vessassa kuunteli ku lisättii dödöö ja **puuterii** / **jaettiin äijiä** morkattiin Päiviä joka sitä kantista suuteli (AAA)

Kaiken kaikkiaan aineisto esittelee rikkaasti erilaisia naiskuvia ja suhtautumisia naisiin. Osassa kappaleista on selvästi havaittavissa valtasuhde, jossa mies on valta-asemassa naiseen verrattuna. Toisaalta tällainen hegemoninen valtasuhde ei toistu samanlaisena läpi aineiston, eikä sukupuolta tuoda yhtä selvästi esille jokaisessa kappaleessa. Mielenkiintoista on se, että lähes kaikki aineiston naiset ovat tietynlaisia objekteja miehille. Aineiston miehet haluavat ja kaipaavat naisilta joko parisuhdetta, seksiä tai huolenpitoa. Naiset ovat siis toistuva tekemisen kohde miehen toiminnalle. Huolenpidon kaipuuta voi nähdä esimerkiksi 14, jossa kuvataan mummojen huolenpitoa lastenlastensa hyväksi.

14) ilta tummu ja mun mieleen tuli mummu / oon **hullu** kun en taaskaan makrulaatikolles tullu (M)

Sana *hullu* on voimakas ilmaus, joka korostaa mummon tärkeyttä. Esimerkiksi sana *tyhmä* tai *hölmö* olisi esittänyt saman asian lievemmin. Tällaisen voimakkaan sanan käyttö kiinnittää lukijan huomion ja alleviivaa säkeen sanomaa. Huolenpidon kaipuun lisäksi aineistosta löytyy myös seksin haluamista ja eron suremista, minkä voi nähdä parisuhteen haluamisena. Näitä ilmiöitä käsittelin jo ylempänä. Havaintojen myötä tekstistä nousee naiset objektina –diskurssi, joka esittää naiset miehen toiminnan kohteena. Kokonaisuutena diskurssi sisältää representatiivista tyypillisestä maskuliinisesta miehestä, johon liittyy heteroseksuaalisuus, seksuaalisuus ja

valta. Toisaalta aineisto nostaa esille myös representaation herkemmästä ja feminiinisemmästä miehestä, joka tuo esille yleensä naisiin liitettyjä piirteitä, kuten emotionaalisuutta.

4.3 Menestymisdiskurssi

Nostin aiemmin esille tyypillisiä länsimaiseen maskuliinisuutteen liitettyjä piirteitä. Valta ja suoriutuminen ovat kaksi näistä piirteistä. Piirteet ovat näkyvillä myös aineistossa ja kytkeytyvät menestymisen diskurssiin. Suoriutumisen voi ajatella keinona menestykseen, ja vallan paljontona menestyksestä. Kulttuurissamme on tapana pitää erityisen maskuliinisina miehiä, jotka tuovat ilmi maskuliinisuuttaan miehisen toiminnan kuten urheilun tai naisten avulla (Lehtonen 1995: 115). Perinteisiä maskuliinisia piirteitä ajatellessa menestymistä on siis esimerkiksi työn, urheilun tai naisten parissa onnistuminen. Edellisessä alaluvussa kuvasin miesten suhtautumista naisiin, ja muun muassa esimerkki 11 tuo konkreettisesti esille naisten parissa menestymistä.

Kertojien halua menestyä kuvaa aineistossa heidän tapansa unelmoida ja haaveilla paremmasta. Toistuvasti kertojien unelmat liittyvät rahaan, materiaan ja äsken mainitsemaani urheiluun. Urheilun ihannointia selittää se, että media vaikuttaa ajatuksiimme ihannevertalosta. Miehet kokevat median vuoksi usein ulkonäköpaineita lihasten kasvattamisesta ja urheilullisen ulkomuodon saavuttamisesta (McCabe & Ricciardelli 2001: 225, 227). Urheilun ihannointi nousee esille aineistossa, joka sisältää varsinkin jalkapalloon liittyviä sanoja ja teemoja. Kertoja muun muassa ilmaisee haaveilleensa jalkapalloammattilaisen urasta (esimerkki 15). Brasilia voitti vuonna 1994 jalkapallon maailmanmestaruuden, ja esimerkissä kertoja katsoo jotain seinällään olevaa tähän tapahtumaan liittyvää, kuten pelipaitaa tai julistetta. Kertoja ilmaisee katsoamista verbin *yytsiä* kautta, joka on slangiversio sanasta katsoa (SSS s.v. *yytsiä*). Maailmanmestaruus on esimerkki äärimmäisestä menestyksestä urheilussa, ja esimerkistä huokuu kertojan kaipaus saavuttaa jotain samanlaista. Tätä kaipuun varmuutta kuvaa esimerkin lopussa oleva *selvä*-sana.

15) Seinällä **brassi 94** / sitä mä **yytsin** tulevaisuus **selvä** (LU)

Esimerkki 16 korostaa sitä, että vaikka kertojalla olisi kaikki tarpeellinen, haluaa kertoja silti enemmän ja pyrkii kohti unelmiaan. Sanan *kaikki* toistaminen on keino korostaa sanaa ja sen merkitystä. Yleensä toistosta välittyy lisäsävy, jolla voidaan osoittaa kuvattavan tunteen tai kokemuksen intensiteettiä (VISK § 1736). Sanan toistaminen alleviivaa tässä tapauksessa sitä, että kertojalla todellakin oli kaikki tarpeellinen, mutta se ei riittänyt. Tämän lisäksi esimerkki

sisältää sanavalintoja, joihin liittyy vahva tunnelataus. Sanat *tarvita* ja *unelma* luovat vahvoja merkityksiä elämään ja sen etenemiseen liittyen.

16) mul oli **kaikki kaikki** tarpeellinen / mut mountaunbaikki silti mä **tarvitsin** sen / kun tsygäs piti kahek-santoist vaihdetta olla / ja mun mummokonkelissa oli niitä nolla / verkkarihousut tarjous taivaasta / ei mutsi suostu maksaa lisää kolmannesa raidasta / safkana sardiineit ajat ei oo lihavii / mut aina valmiina uimaan kohti **unelmii** (LU)

Menestystään ja sen luomaa valtaa kertoja tuo ilmi rahan ja materiaalin avulla. Esimerkki 17 esittää, että keikoilla käy paljon ihmisiä ja kertojan rahallinen tilanne on hyvä. Taloudellista menestystä kertoja kuvaa sillä, että hän voi sanojensa mukaan jättää baarissa piikin auki. Koska kertoja käyttää sanaa *gigi* (suom. keikka), hän kuvaa menestystään rap-musiikin ja ammattinsa kautta. Esimerkki ja sen sananvalinnat tuovat siis ilmi kertojan menestystä työn kautta, mikä nähdään maskuliinisena piirteenä. Esimerkki 17 paljastaa naisten nauttivan kertojan rahallisesta menestyksestä. *Pari liilaa* viittaa oletettavasti 500 euron seteliin, joka on väriltään liila. Naisten nauttimista kuvataan verbillä *fiilata*, joka tarkoittaa 'tuntea, tykätä, olla messissä jossakin jutussa' (US s.v. *fiilata*). Esimerkin viimeinen säe esittää *mikä*-kysymyksen avulla, ettei mikään ole kertojalle liikaa. Tätä väitettä korostaa sanavalinta *muka*, jota käytetään ilmaisemaan, että kertoja pitää jotakin väitettä tai tekoa epätotena tai epäilyttävänä (KS s.v. *muka*). Esimerkissä 18 viitataan kieltoisanan avulla siihen, miten suomalaisessa kulttuurissa ei ole tapana leveillä rahalla. Esimerkissä kertoja kuitenkin paljastaa asuvansa ympäristössä, jossa rahaa on. *Elää kuplassa* on *Kielitoimiston sanakirjan* mukaan elämistä omassa rajoittuneessa maailmassa, jossa on saman mielisiä ihmisiä (K.S s.v. *kupla*). Näin ollen esimerkin 18 voi nähdä korostavan kertojan elävän jossakin tiettyssä ja erikoisemmassa tilanteessa, johon kaikille ei ole pääsyä.

17) ja tänään on pinkka kunnos **piikki auki** / **gigillä tungos** tavallinen tauti / älä murehdi vaan nauti / sanoo päänsisäinen saundi / **pari liilaa** mimmit **fiilaa** / mikä muka ois tääl meille liikaa (JK)

18) **asun** siinä **kuplassa** josta ei saa puhua / raha tykkää liikkuu annan sen kulua (JK)

Rahallisen menestyksen lisäksi esille nousee menestyminen suhteessa toisiin ihmisiin, sillä kertoja haluaa erottua muista ja tuntea itsensä paremmaksi kuin muut. Tämän voi huomata seuraavasta esimerkistä: ”verrattuna muhun mayne / oot aika lame” (JK). Esimerkissä kertoja vertaa itseään toiseen mieshenkilöön ja toteaa tämän olevan tylsä. *Mayne* on slangisana miehestä ja pohjautuu sanan *man* lausumiseen. Sana *lame* on Ilkka Rekiaron *Amerikanenglannin slangisanakirjan* mukaan ’sovinnainen, vanhanaikainen ihminen, nynny, homekorva, kalkkis,

nyhnerö, väty, nahjus, toivoton tapaus' (ASS s.v. *lame*). Toinen esimerkki oman egon paremmuuden kuvauksesta on esimerkki 19, jossa kertoja mainitsee toisen henkilön harmittelevan sitä, että ei ole samanlainen kuin kertoja. Esimerkissä kertoja alleviivaa omaa paremmuuttaan käyttämällä retorisenä keinona toistoa sanojen *mä* ja *sä* yhteydessä. Lisäksi hän kuvaa itseään suurieleisen *epic*-sanan kautta, joka tarkoittaa 'valtava, eepinen, mahtipontinen' (US s.v. *epic*).

19) **mä** oon **mä** eli suht epic / **sä** oot **sä** ja se on sust epist (JK)

Maskuliinisuuden ytimessä on oman henkilökohtaisen mieheyden esille tuominen, mikä johdattaa miehiä kilpailemaan toistensa kanssa (Lehtonen 1995: 43). Uskon, että tällaisella miestenvälisellä kilpailulla kertoja yrittää korostaa omaa maskuliinisuuttaan ja tuo ilmi maskuliiniseksi piirteeksi kulttuurissamme luokiteltua itsevarmuutta. Tietynlainen uhoaminen ja toisen alentaminen on sukupuolen korostamisen lisäksi myös aineiston kontekstin kannalta ymmärrettävä, koska ilmiö on yleinen rap-musiikissa. Hiphop-kulttuurissa kunnioitus (*respect*) ja sen saavuttaminen on olennaista. Kilpailu ja kamppailu ovat merkittävä osa tätä kulttuurimuotoa. (Vaattovaara 2012: 150.)

Havaitsemani diskurssi luo maskuliinisen representaation, jossa korostetaan maskuliinisuuteen tyypillisesti liitettyjä suoriutumisen, itsevarmuuden ja vallan piirteitä. Diskurssi luo merkityksen yhteiskunnallisen ja kulttuurisen ajatuksen kautta, jossa menestyminen, varsinkin työelämässä, nähdään useammin miesten kuin naisten ominaispiirteenä. Esille nouseva representaatio esittää miehet menestyvinä ja kilpailuhenkisinä. Tämä representaatio ylläpitää hegemonista maskuliinisuutta, koska havaitsemani menestymisen keinot ovat todella stereotyyppisiä ja perinteiseen länsimaiseen maskuliinisuuteen kuuluvia. Tämä rakentaa valta-asemaa miehille, jotka toimivat yhteiskunnassa tällä tavalla, ja jättävät erilaiset miehet marginaaliseen osaan. Esimerkiksi koti-isille menestyminen työn kautta on haastavaa.

4.4 Nauttimisdiskurssi

Kuten aiemmin totesin, on rap-musiikki alun perin rakentunut juhlinnan ja hauskanpidon ympärille (Vaattovaara 2012: 142). Kontekstin huomioiden ei yllätä, että aineistosta löytyy tähän kategoriaan liittyviä sanavalintoja, jotka kertovat elämästä nauttimisesta juhlien ja alkoholien kautta. Elämästä nauttimiseen yhdistyy aineiston pohjalta myös tietynlainen nuoruuden ihannointi. Nämä teemat kietoutuvat yhteen nauttimisdiskurssiin, joka aineistosta nousee esille.

Usein juhlinta, alkoholi ja nauttiminen yhdistyvät aineistossa, kuten esimerkeistä 20–23 voi huomata. Tyypillistä on, että juhlinta kestää koko viikonlopun, kuten esimerkissä 20, jossa juhlintaa jatketaan maanantaihin asti. Esimerkissä nautintoa kuvataan alkoholiin liittyvällä sanalla *skumppa* ja tanssiin liittyvillä sanoilla *samba* ja *rumba*. Juomista korostetaan imperatiivin *tule* kautta, joka osoittaa kärkevän kutsun liittyä seuraan. Aineistossa käytetään myös sanoja *viinakaappi*, *siideri* ja *kantabaari*, jotka viittaavat suoraan alkoholiin. Nämä sanavalinnat korostavat alkoholin merkitystä kertojan elämässä. Esimerkki 21 jatkaa samalla teemalla ja esittää alkoholin nauttimisesta sanan *pämpätä*, joka tarkoittaa ’ryypätä, hummata’ (KS s.v. *pämpätä*). Esimerkissä juhlintaa korostetaan sanavalinnoilla: ”*ei juotu pelkkii mietoja*”. Lauseen kielto-
muoto korostaa sitä, että juhlintaan kuului myös väkevämpiä juomia. Toisaalta sana *pelkkä* tuo ilmi sen, että mukana oli myös mietoja juomia. Tämä kuvaa osaltaan alkoholin määrää suureksi. Esimerkki 22 tuo esille indefiniittisen *kukin* pronominin myötä, että jokainen *teflari*, eli yhtyeen jäsen, on käyttänyt alkoholia vertauksen *nostellut mukia* kautta. Esimerkin 22 sana *hupi* tuo ilmi sen, että kertoja selvästi nauttii alkoholin käyttämisestä.

20) on **skumppaa** ja **sambaa** / nyt **rumbaa** koko Vantaa / tuu **maanantaihin asti** bailaamaan (AAA)

21) lähettiin **pämpää** / pistettiin lääväks pari kämpää / **ei juotu pelkkii mietoja** / herättiin keskeltä peltoa (P)

22) **kukin** teflari **nostellu mukia** / ei muistikuvia eli ollut **hupia** / no miten meni noin omasta mielestä / viel pienessä vaimo tukistaa / ei pyge vastausta lukita / suhtaudun todellisuuteen niin ku se on unissa / öisin on ylipäällikkö pitojen / aamulla selkäydinnestettä hikoilen (P)

Kuten esimerkki 22 tuo ilmi, aineistosta löytyy myös epäselvempiä viittauksia alkoholiin. Nämä viittaukset voidaan kuitenkin ymmärtää liittyvän alkoholinkäyttöön. Tätä tuo ilmi myös esimerkki 23, jossa sanotaan *maksan polttavan annoksen tunnissa*. Esimerkki on helppo liittää alkoholiin, koska alkoholi poistuu ruumiista maksassa palamalla. Esimerkissä 23 puhutaan alkoholin lisäksi myös muista päihteistä, sillä sana *hiisata* tarkoittaa ’polttaa tupakkaa tai kannabista’ (US s.v. *hiistata*) ja sana *nipsu* on ’ekstaasi(tabletti)’ (SSS s.v. *nipsu*).

23) ja **maksa polttaa annoksen tunnissa** / ja kun **hiisaa** ja vähä iisaa ni lennetään ku unissa / mut ain sitä lipsuu sait jotain **nipsuu** / ei kovin fiksuu mut meille täysin normii (S)

Esimerkki 24 korostaa, että elämässä on elettävä hetkessä ja nuoruus on tähän ainutta aikaa. Sana random on *Urbaanin sanakirjan* mukaan ’satunnainen, omituinen, tuntematon, ohikulkiija’ (US s.v. *random*). Sanan kautta kertoja kuvaa, että ei halua tehdä minkäänlaisia suunnitelmia. Esimerkki käyttää tehokeinona liioittelua ja tunnepitoisia sanavalintoja, kuten *kuolla*, *elää* ja *haluta*. Esimerkiksi sana *kuolla* herättää vahvoja mielikuvia lukijassa. Liioittelun huoma kohdassa, jossa kertoja väittää kuolevansa huomenna, vaikka tämä ei kirjallisesti pidä paikkaansa. Kohdassa voi nähdä vertauksen, jossa sanaa *huomenna* verrataan oletettavasti tulevaan

ja vanhuuteen. Myös esimerkki 25 korostaa tällaista ”täysillä elämistä”. Sanat *ei* ja *kiinnostaa* kuvaavat passiivisuutta siihen, mitä voisi mahdollisesti tapahtua. Lisäksi kertoja korostaa sanomaansa viittaamalla itseensä sanoilla *olen, se ja jäbä*. Tällä kertoja korostaa, että juuri hän on jäbistä se, joka elää täysiiä.

24) ei pläänei vaan **randomii** / **haluun** tänään en haluu **huomen** / haluun nyt koska huomen mä **kuolen** / elämä on **elettävä** nuoren / ja mä elän vaan kerran aina (LU)

25) **ei kiinnosta** miten käy siin / oon **se jäbä joka elää aina täysii** (JK)

Kuten aiemmin totesin, aineistosta huokuu elämästä nauttimisen, hetkessä elämisen ja nuoruuden ihannoinnin teemoja, minkä myötä muodostuu nauttimisdiskurssi. Tämän kautta syntyy representaatio rennoista, juhlivista ja nauttivista miehistä. Muodostuvaa representaatiota selittää aineiston konteksti, rap-musiikki, jossa juhliminen on tärkeä osa vapaa-aikaa. Muodostuva representaatio esittää päihteiden käyttämisen hyvänä asiana, ihannoi sitä ja jopa oikeuttaa siihen. Mielestäni tämä tukee ajatusta hegemonisesta maskuliinisesta vallasta, jossa miehet nähdään aktiivisina ja vaikuttavina. Ehkäpä miesten päihteidenkäyttöä ja vapaa-aikaa voidaan representoida tällaisena sen vuoksi, että tyypilliset miehet nähdään usein menestyneinä suoriutujina. Aineistosta jää kuva, että maskuliininen valta lisää valtaa ja mahdollisuuksia myös miesten vapaa-aikaan.

4.5 Homososiaalisuusdiskurssi

Maskuliinisuus on siirtynyt patriarkaattisesta maskuliinisuudesta veljellisen maskuliinisuuden suuntaan, ja nykyään mies esiintyy usein homososiaalisissa vertaisryhmissä (Soikkeli 2013: 147; Jokinen 2013b: 244). Tällainen veljeys ja homososiaalisuus ovat havaittavissa myös aineistossa. Veljeyttä ja ystävyyttä korostetaan käyttämällä kertosäkeissä passiivia (esimerkki 20). Uskon kuitenkin, että passiivin sijaan kertoja puhuu monikon 1. persoonassa, sillä passiivimuodon käyttäminen monikon ensimmäisen persoonan muotona on puhekielelle tyypillinen ilmiö (VISK §1315). Tämän vuoksi näen aiemmin esittelemäni esimerkin 20 kuvaavan yhteistä toimintaa, jossa kertoja on toiminut muiden kanssa.

Kirjaimellisesti veljeyden voi havaita *bro*-sanan käytöstä, joka on lyhenne sanasta *brother* ja tarkoittaa veljeä (ASS s.v. *bro*). Yhtyeen nimi on myös merkittävä homososiaalisuusdiskurssin rakentaja. Yhtyeen nimeä avataan esimerkissä 26, joka kuvaa, että veljeys on yhtyeeseen kuuluva asia. Esimerkin sana *game* on *Amerikanenglannin slangisanakirjan* mukaan hoppelien slangissa ’todellisuus, elämä’ (ASS s.v. *game*), minkä vuoksi uskon sen tässäkin yhteydessä tarkoittavan, että tällainen veljeys on niin sanotusti koko todellisuus.

26) **Teflon** on name / **bros** on sen game (JK)

Veljeyden teemaan liittyy myös ajatus ystävyiden tuomasta tuesta ja luottamuksesta (esimerkki 27). Esimerkissä 27 kertoja sanoo luottavansa ystävänsä kuolemaansa asti. Myös tässä esimerkissä on havaittavissa voimakas tunneilmaus kuolemaan viittaavien sanavalintojen kautta, mikä korostaa sanoman merkitystä. Esimerkissä kertoja käyttää sanaa *meille*, jolla hän korostaa hänen ja ystäviensä toimintaa. Sana *kovin* kuuluu intensiteettipartikkeleihin, joilla ilmaistaan, missä määrin puheena oleva aihe pätee. *Kovin* ilmaisee yleensä ominaisuuden, tavan tai määrän kohtalaista tai suhteellista määrää. (VISK § 664.) Tämän voi huomata esimerkistä, joka kuvaa kertojan tietävän toimivansa olevan osittain tyhmää, mutta tästä huolimatta kertoja ja hänen seurueensa toimii tällä tavoin.

27) ei **kovin** fiksuu / mut **meille** täysin normii / ja ystävään luottaa / kunnes mennään kuoppaan (S)

Esimerkki 28 kuvaa aiemmin esittelemäni alkoholinkäytön lisäksi myös vaimon suhtautumista päihteiden käyttöön. Esimerkistä nousee vaimon *tukistuksen* kautta oletus, että puoliset eivät ole osallisena illanvietoissa. Tämä luo mielikuvan miesten välisistä illanviettoista. Esimerkistä löytyy myös esimerkin 26 kaltainen viittaus Teflon Brothersin jäseniin kohdassa ”kukin teflari”. *Kukin* on universaali kvanttoripronomini. Tämä tarkoittaa, että kukin-sanaan liitetty sanoma koskee kaikkia joukon jäseniä, mutta asiaa tarkastellaan yksittäisen jäsenen kannalta (VISK § 742.) *Kukin*-sanana kautta korostetaan siis yhtyeen miesjäsenten vahvaa keskinäistä suhdetta, mutta samalla esitetään miehet yksilöinä ja riippumattomina toisistaan. Tämä tiivistää mielestäni hyvin sen, että maskuliinisuus on muuttunut miesten yksilöllisestä valtataistelusta veljellisempään suuntaan, mutta tässäkin veljellisessä maskuliinisuudessa ajatus miehistä yksilöinä säilyy.

28) **kukin teflari** nostellut mukia / ei muistikuvia eli ollut hupia / no miten meni noin omasta mielestä / viel pienessä **vaimo tukistaa** (P)

Tässä alaluvussa aineistosta nouseva miesrepresentaatio luo kuvaa miesten välisestä ystävydestä ja ilmentää yhteiskunnallista ja kulttuurista kehitystä, jossa miesten ei enää välttämättä tarvitse kilpailla keskenään niin voimakkaasti. Tästä huolimatta maskuliinisuus on edelleen vahvasti esillä, eikä sukupuolta kiistetä, mikä rakentaa edelleen kuilua sukupuolten välille. Koen tällaisen veljeyden ja miesten välisen ystävyiden jopa vahvistavan maskuliinista valtaa voimakkaan me-hengen kautta.

5 PÄÄTÄNTÖ

Halusin selvittää kandidaatintutkielmassani, millaisia maskuliinisuuden representaatioita Teflon Brothersin *Circus*-albumi esittää muodostuvien diskurssien ja representaatioiden kautta. Ensimmäisessä ja toisessa tutkimuskysymyksessäni tutkin representaatioiden ja diskurssien muodostumista siitä näkökulmasta, millaista maskuliinisuutta ne rakentavat. Käyttämässäni kriittisessä diskurssianalyysissä tarkastellaan, mikä rooli kielenkäytöllä on ja miten se vaikuttaa yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Siinä diskurssit ja kielenkäyttö nähdään valtana, jotka voivat vahvistaa tai heikentää erilaisia näkemyksiä (Pietikäinen 2008: 198). Aineistostani vahvasti esille nousevat diskurssit siis määrittävät miehistä muodostuvia representaatioita ja sulkevat ulkopuolelle erilaiset representaatiot. Diskurssien valta perustuu niiden mahdollisuuteen sekä vaikuttaa sosiaaliseen todellisuuteen että kuvata ilmiöitä todellisina (Hall 1997: 245). Aineistosta nousi esille neljä diskurssia, jotka nimesin seuraavasti: naiset objektina –diskurssi, menestysdiskurssi, nauttimisdiskurssi ja homososiaalisuusdiskurssi.

Koska usein sukupuolta kuvataan toisen sukupuolen kautta, ei miesten ja naisten suhteen kuvaaminen naiset objektina –diskurssin kautta yllätä. Sukupuolistereotyyppioita tarkastellessa on havaittu, että kieli sisältää usein oppositioita, joissa vastakohtaparit ovat usein epätasapainossa toisen puolen hallitessa toista puolta. Yleinen havaittu vastakohtapari on mies ja nainen, jossa mies on hallitsevassa osassa. Tämä perustuu ajatukseen patriarkaalisesta ilmiöstä, jossa mies on niin sanotusti alkuperäinen hahmo, johon naista verrataan. (Tainio 2001: 18.) Naiset objektina –diskurssi syntyy seksuaalisuuteen, parisuhteeseen ja naisten ulkonäköön liittyvien sanavalintojen myötä. Näiden sanavalintojen kautta miehet saavat valta-aseman, jossa nainen nähdään miehen tekemisen kohteena. Yhteiskunnallisesta näkökulmasta aineisto luo maskuliinisen representaation, jossa mies on valta-asemassa oleva hahmo, johon naisen toiminta tulee suhteuttaa.

Menestysdiskurssi luodaan aineistossa työhön, urheiluun, unelmointiin ja naisiin liittyvien sanavalintojen kautta. Näin syntyy representaatio menestyneistä ja rahakkaista miehistä, joille on mahdollisia saavuttamaan elämässään lähes mitä tahansa. Tämä diskurssi ylläpitää kulttuurista ajatusta siitä, että miesten täytyy menestyä esimerkiksi työelämässä ja urheilussa. Tällaisten representaatioiden kautta esimerkiksi koti-isät tai urheilun sijaan muista harrastuksista nauttivat miehet voivat tuntea itsensä alempiarvoiseksi tai yhteiskuntaan epäsovivammiksi.

Nauttimisdiskurssi muodostuu juhlimiseen, päihteisiin ja elämään liittyvien sanavalintojen kautta. Varsinkin alkoholi ja sen nauttiminen korostuvat tässä diskurssissa. Diskurssista muodostuu maskuliininen representaatio, jossa miehillä on paljon vapaa-aikaa ja mahdollisuuksia hyödyntää se monilla eri tavoilla. Tämän kautta syntyy representaatio vapaista ja nauttivista miehistä, joilla ei ole tiukkoja velvollisuuksia. Aineisto paljastaa *vaimojen* moittivan tällaista juhlimista ja nauttimista. Tämä paljastaa mielestäni rivien välistä, että naisilla ei ole samanlaisia mahdollisuuksia vapaa-ajasta ja elämästä nauttimiseen, eikä sitä ainakaan nähdä normaalina.

Viimeinen aineistosta esiin nouseva diskurssi on homososiaalisuusdiskurssi, joka korostaa heteroseksuaalisia miesten välisiä ystävyysuhteita. Kyseinen diskurssi rakentuu veljeyttä ja luottamusta kuvaavien sanavalintojen kautta. Diskurssin kautta muodostuu hegemonista maskuliinisuutta kuvaava representaatio, jossa miesten homososiaaliset suhteet rakentavat ja korostavat miesten me-henkeä ja valtaa.

Kolmantena tutkimuskysymyksenäni oli selvittää, millaisessa suhteessa aineiston representaatiot ovat länsimaisessa kulttuurissa esiintyvään perinteiseen hegemoniseen maskuliinisuuteen. Kuten ylläolevasta pohdinnasta ja aineiston analyysikappaleesta käy ilmi, aineiston synnyttämät representaatiot maskuliinisuudesta ovat pääosin perinteisiä, stereotyyppisiä ja hegemonisia. Aineistossa miehiin liitetään lukuisia nykyaikaisessa länsimaisessa kulttuurissa maskuliinisuuteen yleisesti liitettyjä piirteitä, kuten valtaa, heteroseksuaalisuutta, voimaa, suorittumista, itsevarmuutta ja seksuaalisuutta. Lisäksi aineistossa kuvattu miesten valta-asema suhteessa naisiin ja miesten vahva homososiaalinen suhde tukevat hegemonista maskuliinisuutta.

Toisaalta aineistosta nousee esiin myös marginaalisia maskuliinisuuksia. Aineistosta voi havaita emotionaalisen miehen representaation, jossa mies suree, kaipaa ja välittää. Koska yleensä tällaiset emotionaaliset piirteet nähdään feminiinisinä, ne eivät kuulu hegemoniseen maskuliinisuuteen. Hegemonista ja stereotyyppistä maskuliinisuutta kumotaan aineistossa myös huumorin avulla. Tämän voi huomata aineistossa sukupuolilla leikkimisen ja stereotyyppisten maskuliinisuuksien ylikorostamisen kautta. Koen, että näillä tavoilla kertojat haluavat tuoda ilmi yhteiskunnassa vallalla olevia käsityksiä sukupuolista ja tavoista kuvata mieheyttä ja naiseutta. Tämän kautta artistit haluavat mahdollisesti rikkoa perinteistä maskuliinisuutta ja näyttää, että on olemassa erilaisiakin maskuliinisuuksia. Nämä marginaaliset maskuliinisuudet ja huumorikuvaukset miehistä jäävät kuitenkin aineistossa perinteisen hegemonisen maskuliinisuuden representaation jalkoihin, ja aineiston representaatiot rakentavat pääosin kuvaa hegemonisista ja stereotyyppisistä miehistä.

Aiempaan tutkimukseen verratessa ovat tutkimukseni tulokset samankaltaisia. Esimerkiksi Niemen (2006) tutkimus paljasti mainosten maskuliinisuuden olevan pääosin perinteistä ja hegemonista. Ikosen (2013) ja Pitkäsen (2015) tutkimuksen paljastivat, että aineisoissa hegemoninen maskuliinisuus on vallalla, mutta sitä kumotaan välillä parodian ja marginaalisten maskuliinisuuksien avulla. Tutkimukseni tulokset ovat kuin kopioita näiden tutkimusten tuloksista. Samoin kuin Strandin (2007) ja Rentolan (2014) rap-musiikkiin kietoutuvat tutkimukset paljastivat, myös minun tutkimuksessani rap-artistien maskuliinisuutta kuvataan usein naissuhteiden ja miesporukoiden kautta. Lisäksi maskuliinisuus yhdistyy aineistossani Westisen (2014) tutkimuksessa havaittuihin tyypillisiin suomalaisen rap-musiikin teemoihin, kuten vapaa-ajan, materiaaliin ja naiseen liittyvään hauskanpitoon. Näiden rap-musiikkia käsittelevien tutkimusten tulosten samankaltaisuus suhteessa omaan tutkimukseeni kertoo siitä, miten suuri vaikutus rap-kontekstilla on tekstin sisältöön. Konteksti selvästi muovaa kertojan kielenkäyttöä tietynlaiseksi, saa kertojan käyttämään tiettyntyyliä sanavalintoja ja käsittelemään tiettyntyyliä teemoja.

Lainsäädännön kannalta maassamme ei ole enää patriarkaalista maskuliinista valta-asemaa, sillä lain silmissä naisilla ja miehillä on samat oikeudet. Kulttuurisella tasolla monet eri ilmiöt kuitenkin ylläpitävät maskuliinisuuden valta-asemaa. Esimerkkinä tästä on kulttuurisesti tuotetut ilmiöt, kuten musiikki. Musiikkibisnes on usein miesvaltaista, eivätkä esimerkiksi naisräppärit etene urallaan samoin kuin miesräppärit. Yksi syy tähän voi olla se, että maskuliinisuudellaan kehuskelevat miesräppärit ja naisia esineellistävät rap-lyriikat lannistavat räppäämisestä haaveilevia naisia ja tyttöjä. (Mikkonen 2004: 115.) Tämä näyttää konkreettisen esimerkin kulttuurissa vallalla olevasta maskuliinisuudesta, jossa naiset eivät pääse samanlaiseen asemaan kuin miehet. Teflon Brothersin kappaleita on kuunneltu miljoonia kertoja. Tämä kertoo siitä, että kappaleista syntyvät perinteistä hegemonista maskuliinisuutta ja miesten valta-asemaa rakentavat representaatiot ja diskurssien totena esittämät ilmiöt hyväksytään joko tietoisesti tai tiedostamatta. Tämä ylläpitää kulttuuriimme iskostuneita ajatuksia maskuliinisesta valta-asemasta ja siitä, millainen miehen kuulu olla.

Löytämäni diskurssit luovat monipuolisen itse-representaation kertojien maskuliinisuudesta ja korostavat sanavalintojen merkitystä ja valtaa. Kriittisen miestutkimuksen ja kriittisen diskurssianalyysin näkökulmasta olen onnistunut tuomaan ilmi maskuliinisuuden rakentumista kulttuurissamme, mikä nostaa löytämäni havainnot myös yhteiskunnalliselle tasolle. Koska kandidaatintutkielma on suhteellisen pieni tutkimus, rajasin aineistoni yhtyeen uusimpaan albumiin sen sijaan, että olisin analysoinut laajemmin yhtyeen tuotantoa. Tämän vuoksi tutkielmassani esiin nousseet maskuliinisuuden representaatiot jäivät suppeammaksi, kuin yhtyeen

koko tuotannon tutkimisesta esiin nousseet representaatiot olisivat. Koska kvalitatiivinen diskurssitutkimus ei pyri tyhjentävään analyysiin, muodostaa aineisto rajallisen ja vain yksittäisen representaation käsiteltävästä aiheesta (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 158). Toisaalta koin tämän rajallisuuden vähentävän tutkimuksen merkittävyyttä, mutta toisaalta näin sen mahdollisuutena tarkastella valitsemaani ilmiötä juuri siinä kontekstissa, missä halusin ilmiötä tutkia. Paikoin haasteeksi muodostui myös tutkimuksen objektiivisuus. Täysi objektiivisuus tutkimuksessa on haastavaa, koska diskurssianalyyssissa vaikuttavat usein myös tutkijan omat mielipiteet ja käsitykset aiheesta. Tämän vuoksi pyrin huomioimaan tausta-ajatukseni ja sukupuoli mahdollisesti synnyttämän ristiriidan, jotta tutkimuksesta muodostuisi mahdollisimman objektiivinen. Tiedostin kriittisen diskurssianalyysin kautta aineiston sisältävän ilmiötä kielenkäytön ja vallan välisestä suhteesta. Pyrin kuitenkin analyysissä tarkastelemaan aineistoa ilman ennakkokäsityksiä siitä, millaisia representaatioita ja diskursseja se mahdollisesti esittää. Koen onnistuneeni tässä, koska löysin aineistosta erilaisia maskuliinisuuden kuvauksia hegemonisesta maskuliinisuudesta marginaaliseen maskuliinisuuteen.

Tutkimusta voisi jatkaa laajentaen sitä myös yhtyeen vanhempaan tuotantoon tai artistien soolotuotantoon. Soolotuotantoa tutkimalla voisin löytää vastauksia siihen, miten artistien kielenkäyttö vaihtelee soolotuotannon ja yhtyeen tuotannon välillä. Koska sukupuoli ja sen representaatiot ovat ajankohtainen aihe, voisi tutkimusta jatkaa myös vertailemalla tutkimuksen tuloksia esimerkiksi tietäntyyllisen kirjallisuuden tai musiikin synnyttämiin diskursseihin ja representaatioihin. Olisi mielenkiintoista tutkia esimerkiksi sitä, synnyttääkö suomalainen pop-musiikki samanlaisia maskuliinisuuden representaatioita kuin tutkimani rap-musiikki. Tämän kaltainen tutkimus voisi paljastaa tärkeää tietoa sekä suomalaisesta musiikista että musiikissa esiintyvän kielenkäytön vaikutuksista maamme yhteiskuntaan ja kulttuuriin.

LÄHTEET

- Aflecht, Tuomas 2017: Mitä tulee kun yhdistetään suomirap ja sirkus? – Kotimaista listahistoriaa tehnyt Teflon Brothers tänään erikoiskeikalla Helsingissä. *Rumba* 13.5.2017. – <https://www.rumba.fi/uutiset/mita-tulee-kun-yhdistetaan-suomirap-ja-sirkus-kotimaista-listahistoriaa-tehnyt-teflon-brothers-tanaan-erikoiskeikalla-helsingissa/> 23.2.2018.
- ASS = *Amerikanenglannin slangisanakirja*. Rekiaro, Ilkka 2002: Amerikanenglannin slangisanakirja. Helsinki: WSOY
- Fairclough, Norman 1992: *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity Press.
- 1997: *Miten media puhuu*. Tampere: Vastapaino.
- Gee, James Paul 2005: *An introduction to discourse analysis. Theory and method*. New York & London: Routledge Taylor & Francis Group.
- Hall, Stuart 1997: *Representation: Cultural representations and signifying practices*. London: SAGE Publications.
- Ikonen, Maria 2013: *Raskaasti, suomeksi, sisukkaasti. Maskuliinisuuden representaatiot StamInan lyriikoissa ja musiikkivideoissa*. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopiston viestinnän, median ja teatterin yksikkö.
- Jokinen, Arja: Juhila, Kirsi & Suominen, Eero 2016: Diskursiivinen maailma: teoreettiset lähtökohdat ja analyttiset käsitteet. – Arja Jokinen, Kirsi Juhila & Eero Suominen (toim.), *Diskurssianalyysi. Teoriat, perusteet ja käyttö* s. 17-41. Tampere: Vastapaino.
- Jokinen, Arto 1999: Tuntuu mieheltä. – Arto Jokinen (toim.), *Mies ja muutos. Kriittisen miestutkimuksen teemoja* s. 7-12. Vammala: Tampere University Press.
- 2003a: Miten miestä merkitään? Johdanto maskuliinisuuden teoriaan ja kulttuuriseen tekstintutkimukseen. – Arto Jokinen (toim.), *Yhdestä puusta. Maskuliinisuuksien rakentuminen populaarikulttuureissa* s. 7-31. Tampere: Tampere University Press
- 2003b: Vallan syrjässä vaan ei sivussa. – Arto Jokinen (toim.), *Yhdestä puusta. Maskuliinisuuksien rakentuminen populaarikulttuureissa* s. 238-246. Tampere: Tampere University Press.
- 2010: Kriittinen mies- ja maskuliinitutkimus. – Tuula Juvonen, Leena-Maija Rossi & Tuija Saresma (toim.), *Käsikirja sukupuoleen* s. 128-138. Tampere: Vastapaino.
- Karvonen, Erkki 1991: Sukupuolten representaatio. Itse-representaatio ja representaation politiikka. – Pertti Julkunen & Kimmo Sarlin (toim.), *Fantasma ja banaali* s. 23-38. Tampere: Tampereen yliopisto.
- KS = *Kielitoimiston sanakirja*. Kotimaisten kielten keskuksen julkaisuja 166. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus ja Kielikone Oy 2017. – <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi> 9.4.2018.
- Lehtonen, Mikko 1995: *Pikku jättiläisiä. Maskuliinisuuden kulttuurinen rakentuminen*. Tampere: Vastapaino.
- Lindfors, Sami & Muhonen, Teemu 2012: Veljekset trendintappajat. *Voima* 1.6.2012. – <http://voima.fi/artikkeli/2012/veljekset-trendintappajat/> 23.2.2018.
- McCabe, Marita P. & Ricciardelli, Lina A. 2001: Parent, peer, and media influences on body image and strategies to both increase and decrease body size among adolescent boys and girls. *Adolence*, Vol.36, No. 142, Summer 2001. Libra Publishers. <https://dro.deakin.edu.au/eserv/DU:30001199/mccabe-parentpeer-2001.pdf> 12.2.2018
- Mikkonen, Jani 2004: Riimi riimistä: Suomalaisen hiphopmusiikin nousu ja uho. Helsinki: Otava.
- Niemi, Iida 2006: *Maskuliinisuuden representaatiot Men's health -lehden mainoksissa*. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopiston sosiologian ja sosiaalipsykologian laitos.
- Paasonen, Susanna 2010: Sukupuoli ja representaatio. – Tuula Juvonen, Leena-Maija Rossi & Tuija Saresma (toim.), *Käsikirja sukupuoleen* s. 39-48. Tampere: Vastapaino.
- Pietikäinen, Sari 2008: Kriittinen diskurssintutkimus. – Kari Sarjavaara & Arja Piirainen-Marsh (toim.), *Kieli, diskurssi & yhteisö* s. 191-218. Jyväskylä: Soveltavan kielentutkimuksen keskus
- Pietikäinen, Sari & Mäntynen, Anne 2009: *Kurssi kohti diskurssia*. Tampere: Vastapaino.
- Pitkänen, Pia 2015: *Maskuliinisuuden representaatiot Justimusfilmsin huumorivideoissa*. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston kasvatustieteen laitos.
- Rentola, Roosa 2014: *"Vuodesta toiseen oon tän paskan kuningas" – rap-imago rap-artisti Cheekin lyriikoissa*. Maisterintutkielma. Jyväskylän yliopiston kielten laitos.
- Seppänen, Arttu 2018: Rappäri Pyhimys ei ymmärrä ihmisiä jotka käyvät keikoilla – mutta upotti surutta koko markkinointibudjettinsa Narinkkatorin suurelleselle levynjulkistuskeikalle. *Helsingin Sanomat* 20.2.2018. – <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000005574634.html> 10.4.2018.
- Soikkeli, Markku 2003: Badding –myytti ikuisesta pojasta. – Arto Jokinen (toim.), *Yhdestä puusta. Maskulaarisuuksien rakentuminen populaarikulttuureissa* s. 141-163. Tampere: Tampere University Press.
- SSS = *Stadin slangin suursanakirja*. Paunonen, Heikki & Marjatta 2017: *Tsekkäaks Stadii bonjaaks slangii. Stadin slangin suursanakirja*. Jyväskylä: Docendo

- Strand, Heini 2007: *Maskuliininen ja paikallinen identiteetti Tulenkantajien sanoituksissa*. Pro gradu –tutkielma. Tampereen yliopiston taideaineiden laitos.
- Säävälä, Hannu 1999: Mieheyden psykologia. – Arto Jokinen (toim.), *Mies ja muutos. Kriittisen miestutkimuksen teemoja* s. 52-73. Vammala: Tampere University Press.
- Tainio, Liisa 2001: Puhuvan naisen paikka. Sukupuoli kulttuurisena kategoriana kielenkäytössä. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- US = *Urbaani sanakirja*. – Mats Söderlund & Niklas Wahrman (toim.) 2010. Helsinki: Tammi
- Vaattovaara, Tiina 2012: Lapin Gangstat. Hip-hop-harrastuksen vaikutus lappilaisen miehen kulttuuri-identiteettiin. – Mikko Salasuo, Janne Poikolainen & Pauli Komonen (toim.), *Katukulttuuri. Nuorisoesiintymiä 2000-luvun Suomessa* s. 142-168. Helsinki: Hakapaino.
- VISK = Auli Hakulinen, Maria Vilkuna, Riitta Korhonen, Vesa Koivisto, Tarja Riitta Heinonen ja Irja Alho 2008: *Iso suomen kielioppi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. – <http://scripta.kotus.fi/visk/etusivu.php> 14.3.2018.
- Wessels, Hans 2003: ”Let’s all meet up in the year 2000” – Moni-ilmeinen miehisuus ja pop-musiikki. – Arto Jokinen (toim.), *Yhdestä puusta. Maskuiisuuksien rakentuminen populaarikulttuureissa* s. 190-208. Tampere: Tampere University Press.
- Westinen, Elina 2012: Bättre folk – kriittinen sosiolingvistinen kommentti suomalaisessa rap-musiikissa. – Mikko Salasuo, Janne Poikolainen & Pauli Komonen (toim.), *Katukulttuuri. Nuorisoesiintymiä 2000-luvun Suomessa* s. 119-143. Helsinki: Hakapaino
- 2014: *The Discursive Construction of Authenticity. Resources, Scales and Polycentricity in Finnish Hip Hop Culture*. Department of language. University of Jyväskylä.

Aineistolähteet

Teflon Brothers 2017: *Circus*. Johanna Kustannus. Universal Music.

LIITTEET

1. Lähiöunelmii feat. Mariska

mul oli kaikki kaikki tarpeellinen
mut mountainbaikki silti mä tarvitsin sen
kun tsygäs piti kaheksantoist vaihdetta olla
ja mun mummokonkelissa oli niitä nolla
verkkarihousut tarjous taivaasta
ei mutsi suostu maksaa lisää kolmannesta
raidasta
safkana sardiineit ajat ei oo lihavii
mut aina valmiina uimaan kohti unelmii

vuodesohvalla kun pistän silmät kii silmät
kii
pyörittelen mielessä lähiöunelmii unelmii
nukahdan nään unii joissa
uin uusissa tavaroissa
unohdan et ajat nää ei oo lihavii lihavii
unelmii saanko koskaan niitä kii?
lähiöunelmii niitä saanko kii?

tee läksyt boi
mutsi huutaa mutten voi
en haluu elää sen elämää
vaan Dan Bilzerianin
haluun rimmata lennot Bangokiin
täyden viinakaapin mun mansoniin
isokannusen hutsun mun hammockii
ei pläänei vaan randomii
haluun tänään en haluu huomen
haluun nyt koska huomen mä kuolen
elämä on eletävä nuoren
ja mä elän vaan kerran aina

unelmii saanko koskaan niitä kii
lähiöunelmii niitä saanko kii?
unelmii saanko koskaan niitä kii
lähiöunelmii niitä saanko kii?

Seinällä Brassi 94
sitä mä yytisin tulevaisuus selvä
mut mun nappulakengät
ne ei ikin ollu ehjät
Pikkukundina unelmoin aina
Copa Mundialit jalkaani laitan
polvistuin mut vastausta vailla
taivaalla taitaa olla saita

ei kai se toimi sillä tavalla
joten ne nyysin ja pyysin et
saisinko anteeksiannon samalla ja koko ra-
halla.

vuodesohvalla kun pistän silmät kii silmät
kii
pyörittelen mielessä lähiöunelmii unelmii
nukahdan nään unii joissa
uin uusissa tavaroissa
unohdan et ajat nää ei oo lihavii, lihavii.
Unelmii saanko koskaan niitä kii
lähiöunelmii niitä saanko kii?

2. Juusto Katolle feat. Setä Tamu

tilipäivä
ne soittaa mitä äijä ?
vastaan mitä seteleistä
onhan näitä
ja niin laiffi levenee
heitän juuston katolle

ja tänään on pinkka kunnos piikki auki
gigillä tungos tavallinen tauti
älä murehdi vaan nauti
sanoo päänsisäinen saundi
pari liilaa
mimmit fiilaa
mikä muka ois tääl meille liikaa?
turha tuottoi tuplata
kun ministerit käskee tuhlata
ja kyl tytöille siiderit maksan
vaik oisin vaan Liidelin kassa
mul on kaks kättä ja yks suu
ei siasta säästöpossuu tuu
vaihdan kiesii joka fuckin päivä
niinku oisin boss
välil sattuu kuskiks joku faniäijä
tää on Teflon Bros

tilipäivä
ne soittaa mitä äijä?
vastaan mitä seteleistä
onhan näitä
ja niin laiffi levenee
heitän juuston katolle

pitkin poikin Stadii

etsin kallist mamii
mut ilman syöttii ne vaan ei jää haaviin
ja taas laiffi levenee
heitän juuston katolle

mä oon mä eli suht epic
sä oot sä se on sust epist
tää mothafucking vuos on meille
ykkösii ja femmoi [hästbeneille?]
ei kiinnosta miten käy siin
oon se jäbä joka elää ain täysii
aika homma jo himaani viedä
jos et sä tienny niin nytten sä tiedät
lainit likasii mut lainit puhtaan
mimmeihin jokaisen lainini tuhlaan
sano jotain mä sanon paskat
silmäpussit ne on räppäriin natsat
tulit pitää kivaa hei
ostan sulle timanttei
Teflon on name
bros on sen game
verrattuna muhun mayne
oot aika lame

[kerto]

asun siinä kuplas josta ei saa puhua
raha tykkää liikkuu annan sen kulua
ohan täällä eletty
samoilla lampuilla vedetty
aivan luilla
paljailla puilla
ei sentään tuilla leveilty
jatkan matkaa ekaan raflaan
varmaan sää sen verran harmaa
kuiva kausi on enemmän märkä
mittari pyörii pumppaa mäntä
kamalia kanavia surffailen
ei Teflonia huokailen
ei soittolistoille listojen ykkönen
kosteet päikkärit tyttöjen

[kerto]

3. Arvon leidit

arvon leidit neidit kaikki babyt
on aika feidaa nää bailut aika lamet
lähetään meille jatkamaan

ja verhot suljetaan
hei arvon leidit

ne odottaa turhaan taas viikonloppua
vaik kantabaarissa on kuiva tunnelma
leidit kuunnelkaa saanko ehdottaa
jotain radikaalia
yötä mynthoninraikasta laatusuurassa
silloin fiestat on succee, kun on jotain mitä
katua
ja vesipatjatki puhkee

arvon leidit neidit kaikki babyt
on aika feidaa nää bailut aika lamet
lähetään meille jatkamaan
ja verhot suljetaan
hei arvon leidit
hei arvon leidit

me jatketaan kahdestaan kylpyammeessa
ja kietoudutaan suihkuverhoihin
mul on kuplivaa
sul kivaa
hattuun sulkia
ei pidoissa näissä pihdata
on kaikki tarjolla
silloin fiestat on succee kun on jotain mitä
katua
ja vesipatjatki puhkee

[kerto]

entäs syykkyi vaik syyhkytti
tuu kyytiin hunajakyyhkyni
uu baby tähdet ja kuu
nyt räppää sydän ei suu
oo mun paavi oon sun poitsu
just niin hellä ku nuori hoitsu
oot spesiaali ku musta strippari jol on siniset
silmät

[kerto]

4. Sit mennään

ne kuvaa kuinka menee lujaa
toiset vielä ilman lupaa todellisuus liian ru-
maa
tää on maratoni täynnä pikavoittoi

kunhan kerkes kotia taskut täyn kolikkoi
tsekkaa takakontis jos ei kestä kondis
etupelti auki soiko jo korvis [?]

sit mennää
hei hän syntynyt on vauhti kallossaan
hei hei hei ja bensaa suonissaan
neulansilmä vasempaan ja sataa oikeaan
loiva vasen ja antaa mennä vaan
hei hän syntynyt on vauhti kallossaan
hei hei hei ja bensaa suonissaan
neulansilmä vasempaan ja sataa oikeaan
loiva vasen ja antaa mennä vaan
hän syntynyt on vauhti kallossaan
ja bensaa suonissaan

ADHD HC hose
kovaa rallii tääl vaihtee silmä viitosee
samoil lampuil mut valot ei oo pääl [oke]
liian nopee ei se koskaan jää bosee
Giselli Nika missä sikaniska boussaa
ukulelel arkus veivaa Zarkus Poussa
tulee viel enkat
aina pääl miesmenkat
tullu tutuks katuojat sekä tienpenkat
pakko se on niellä ei tuu kutsuu Mensaan
kun kierrokset on tapissa ja suonissa bensaa

[kerto]

kruunan Bruce Willis esittäytyy saanee
en oo ikin chilli vaan Speedy Gonzales
motarin kingi ku Teuvo
kaasu mun vaimo
heittäml leukaa [jotain]
mun highway on my way ku fintsut on sori
tiedät mun nimen beibe ylikuraattori
[ylikuraattori ylikuraattori ylikuraattori]

[kerto]

5. RIO OHOI! feat. Ollie

Rio ohoi
poco loco Rios taas
loves koko kiitos God
kolmekuusviis plus kolmeviis
passi on limu jäillä idiis
kelaa kauneint mimmii kerro sadal sen kaa

radal
Brasilia loves tähä
Heikki iha zones tänää
pistän pääni pantiks
noi on ass implantit
scoraa ku Maradona
stadi casanova ei kelpuuta ei oota

Rio ohoi niin kauan mä sambaan
ku vaa jalat kantaa
Rio ohoi kaikkeen ei voi varautuu
kohta alkaa tapahtuu
Copacabanalla haipeissa monta päivää
ja tänää viel
me nähää siel
Rio ohoi jee koht alkaa tapahtuu
ku rytmii rakastuu
Rio ohoi koht alkaa tapahtuu
Ku rytmii rakastuu

valvottuja öit
aamulla taas töis
samalla filmillä tulitikut silmillä
pääteen edessä pilkillä
pakostaki alkaa
pakottaa hikipantaa
paskasta säästä o
pakko vaa päästä jo
riiaan Rion kaduulta saduilla reisimajan
välil pitää hei näit timanttipohkeitki lataa

Rio ohoi niin kauan mä sambaan
ku vaa jalat kantaa
Rio ohoi kaikkeen ei voi varautuu
kohta alkaa tapahtuu
Copacabanalla haipeissa monta päivää
ja tänää viel
me nähää siel
Rio ohoi jee koht alkaa tapahtuu
ku rytmii rakastuu

mul on kohteena Copacabana
nyt mä en aio mokata manaan
aion pokata mamat suorilta limboon
nahka nii palanu et kuorimal irtoo
pakko päästä välil Savelast veke
oon Maracanan ja Favelan hefe
ja venaan täpinöis et millon tapahtuu alkaa
kato mun vispaavaa jalkaa
brassaan menemään öljyssä

pari paikallist bebee mun völjyssä
iha turrena kuolettanu jo visat
nääh on kaikkien aikojen kisat yeah

[kerto]

6. Siivet feat. Aku Hirviniemi

jos sul on kyyti oon kyl pykälässä
mut takas en oo liftaamas tai sinne landelle
jäämässä
ja maksa polttaa annoksen tunnissa
ja ku hiisaa ja vähä iisaa ni lennetään ku
unissa
mut ain sitä lipsuu
sait jotain nipsuu
ei kovin fiksuu
mut meille täysin normii
ja ystävään luottaa
kunnes mennään kuoppaan
eikä sitä voi muokkaa vain napsauttamal
sormii

joku sano come on nyt vähän rajaa sun pitää
ajaa huomenna

mut meil oli siivet ja me kiivettiin
meil oli siivet ja me liidettiin
sä menit ensin sä lensit sä teit sen mä huusin
tuun sinne joskus vielä
siivet niin pienen hetken kantaa

hautasin sut mun rintaan [brah]
sun ois pitäny himmaa [brah]
hamppari palatessani vaan leipä
ehkä siks sun vastaan tuli seinä
kingpinnii ringin kingi
mut simply vaan fuckboy silti
ja hetken keltanen cadillacci liis
ku Thelma ja Louise

joku sano come on nyt vähän rajaa sun pitää
ajaa huomenna

mut meil oli siivet ja me kiivettiin
meil oli siivet ja me liidettiin
sä menit ensin sä lensit sä teit sen mä huusin
tuun sinne joskus vielä

siivet niin pienen hetken kantaa

[aa] ehtaa kamaa
vanhan koffin tehtaan takaa
putkikassiin lempattavaa
penskoille tempastavaa
kuuskyluku innostaa
kolmosen kiskot taas
kurvaa ja vie viiskulmaan
flindaa viskomaan [aa]
varast elit aina vaiston varas
älä mieti sanoi se on vietti joka vie sut aina
takas
elämän tuoksu ja kuoleman haju
käsikynkäs eri puolilla katuu

[kerto]

7. Ay Ay Ay feat. Tango-Teemu

Ay ay ay ay
on kello puoli kolme vasta
taas mammat on bailaamassa
eikä kundit saa irti katsettaan
on korot ja seksitty nahka
ja muka yksille eksyi raflaa
oma tila haltuun on pakko saada taas

on skumppaa ja sambaa
nyt rumbaa koko Vantaa
tuu maanantaihin asti bailaamaan

ay ay ay mitä tunnelmaa
tää tanssi vatkataan kallellaan
maailman räjäytän taivaaseen
kasvoille rakkaus sataa ja päälle huudan ay
ay ay
ay ay ay ay
ay ay ay ay
[hei]

[hei]
taas kopisee kengän kannat
hameen helmat korvissansa
paidat märkiä tissin kärkiä suudellaan
toki tiskille iskee jono
ohimolla valtava noro
oma tila haltuun on pakko saada taas

on skumppaa ja sambaa
nyt rumbaa koko Vantaa
tuu maanantaihin asti bailaamaan

ay ay ay mitä tunnelmaa
tää tanssi vatkataan kallellaan
maailman räjäytän taivaaseen
kasvoille rakkaus sataa ja päälle huudan ay
ay ay
ay ay ay ay
ay ay ay ay
ay ay ay ay
ay ay ay ay

oma tila heti otetaan haltuun
joku näyttävä cocktaili alkuun
käsilaukut keskelle ringin
tsekataan muuveja parketin kingin
joku meit vessas kuunteli ku lisättii dödöö
ja puuterii
jaettiin äijiä morkattiin Päiviä joka sitä kan-
tista suuteli [yäh yäh]

[kerto]

8. Pämppää feat. Sahamies

pelikaani lens turbiiniin
punaselle kaikki puhelin kii

viel melkee hengissä
dokaat sä jossain jengissä
suuria sipsejä limaisii ribsejä
fisuja lakerikengissä
nättii settii bulilla stägillä
muijalla on kultaset utareet kuin mäkillä
las vegas –krapula
se ei pelaa joka pelkää itteeni selkään tapu-
tan

lähetti pämppää
pistettiin lääväks pari kämppää
ei juotu pelkkii mietoja
herättii keskeltä peltoa
lähetti pämppää
pistettiin lääväks pari kämppää
pelikaani lens turbiiniin
punaselle kaikki puhelin kii
pämppää pämppärämppämpää
lähetti pämppää pämppärämppämpää

kukin teflari nostellu mukia
ei muistikuvia eli ollu hupia
no miten meni noin omasta mielestä
viel pienessä vaimo tukistaa
en pyge vastausta lukita
suhtaudun todellisuutee niin ku se o unissa
öisin oon ylipäälliikkö pitojen
aamulla selkäydinnestettä hikoilen

hikoile hikoile oloja tilojen
pidelly vedelly joukoissa vikojen
pimeenä vintti kotona ininä
kun tilit on menny gilletten siliäks
ei minimillään kun karkaa keula
kohti taivast lainvastast
aamuyöstä ajovaloissa peura
ei matka tapa vaan se seura

lähetti pämppää
pistettiin lääväks pari kämppää
ei juotu pelkkii mietoja
herättii keskeltä peltoa
lähetti pämppää
pistettiin lääväks pari kämppää
pelikaani lens turbiiniin
punaselle kaikki puhelin kii
pämppää pämppärämppämpää
lähetti pämppää pämppärämppämpää

yläkautta alas ja sitä kautta takasin
pidä poika mieles rosenlew on pakastin
ime sinä ituhippi kusista bongii
mä vedän Louise trettonii 18 tonnii
snackin kaut mai tai maithaist bambuu
foodien kaa pitää aina yli ampuu
lisää shottei sahan luvalla
tsiigaa silmiin niele puhalla

[kerto]

9. Hubba Bubba feat. Ressu Redfort, heavy-weight

DJ Boboja Doctor Albanii
se oli ihan perus settii aina
farkkuhaalareissa me tanssittiin
ei ollu olemassa nettii lainkaa
sit hitaat alko ja väijyin sua

tiesin ettet sä hiffaa mua
miten saisin sun katseen kiinni
mä tuun sun luo ja töksäytän sen
tiedän etten oo sun arvoinen
mut oisit vastaus mun rukouksiini

se kaikki oli vaan kuplaa
ja mä tiesin että se poksahtaa
se kaikki oli vaan kuplaa
hubba bubba hubba bubba bubba
se kaikki oli vaan kuplaa
ja mä tiesin että se poksahtaa
enkä mä sua koskaan saanutkaan
hubba bubba hubba bubba bubba

ladidi ladidi ladidi daa
ladidi ladidi ladidi daa
ladidi ladidi ladidi daa
ladidi ladidi ladidi daa

aikakoneella luokses palasin
kasvotusten sillon viellä tavattiin
kaikki koulun disessä näki
kellä on cooleimmat vägit
sain sun hameen helman hulmuu
nylon beat teflon love kiusotteli tätä paidal-
laan
kohtalo tulee peliin puuttuu

se kaikki oli vaan kuplaa
ja mä tiesin että se poksahtaa
se kaikki oli vaan kuplaa
hubba bubba hubba bubba bubba
se kaikki oli vaan kuplaa
ja mä tiesin että se poksahtaa
enkä mä sua koskaan saanutkaan
hubba bubba hubba bubba bubba

feidasit Heikki beibi olit että morjes
en oo ku muut teinit oon kolkytkolme
bae paras varoo suhteet sotkusii
en kestä päivän valoo mä oon nocturni
kuplaani pukeuduun aamulla ku puseroo
kelasin sen poistuvan jos et tee siit numeroo
omas mieles jörkka kallion stallion
tefloneista harrison luulin et mul pallit on

[kerto]

10. Tukholman Syndrooma

pelaan yksinäni mölkkyä himas otan hörp-
pyä
et vaan saisin mielestä sut
lasipöydän sirpaleita jo mattoon kadonneita
en loukkaannu pienestä mut
vaikka kuinka imuroin sä vaan katoa et pois
vaan haavotat uudestaan
kai mä oon sit vaan yks fani ku siinä maa-
tessani kuvittelen kuinka suudellaan

tuun tuun tuun sun painajaisiin
tuun tuun tuun sun painajaisiin

en tiedä mitä pitäis tehdä tääl
ne sanoo älä vedä jos ei kestä pää
sieppaan sut ja vaadin miljoonan
niin sairastut tukholman syndroomaan
en tiedä mitä pitäis tehdä tääl
ne sanoo älä vedä jos ei kestä pää
sieppaan sut ja vaadin miljoonan
niin sairastut tukholman syndroomaa
niinku Titanic uppoo mun gt
oon jumissa ku fajjani PC
soittimessani sun lempi CD
ihan yksinäni niinku se E.T.
jäädyn ku [jotain]
taas multa karkaat
sun rakastaminen mun työtä
tein armaalleni alttari hartaan
sulta kiharan leikkasin yöllä

tuun tuun tuun sun painajaisiin
tuun tuun tuun sun painajaisiin

en tiedä mitä pitäis tehdä tääl
ne sanoo älä vedä jos ei kestä pää
sieppaan sut ja vaadin miljoonan
niin sairastut tukholman syndroomaa

täytin sun slämärin
sain susta sähärin
yläasteenkin vain takiasi läpäsin
ehkä sut häpäsin
ku samaan paikkaan tägäsin
se oli ideana hätäsin
pakkomielle ottavalla
pakko, niellä, nuolla haavat
mutta vasta sitten kun on ongelma
[jotain] kiinnostunut kohteestaan

päästä sua en otteestaa

[kerto]

*11. Mummoille feat. Sahamies, Arttu Wis-
kari, Tango-Teemu, Stig*

Hinni mummi Eila mummi Tuula mummi
mummi
mä oon kysenalanen kolmen skidin kummi
kaikki pyttipannut plus ne kierrepullat
merkkää enemmän ku Sveitsin pankin kul-
lat

ilta tummu ja mun mieleen tuli mummu
oon hullu ku en taaskaan makrulaatikolles
tullu
hesas juoksemassa hektistä elämää
en kestä tätä enää haluan landelle levähtää

ei mikään ei kukaan niinku sä saa mua rau-
hoittumaan
[mummu mä oon tulossa sun tupaan
ja otan villasukat mukaan]

tää menee kaikille mummoille
pullantuoksuisille muistoille
halataan kun tavataan
on nii siistii olla sun kanssa kahestaan
tää menee kaikille mummoille
ja teidän tekemälle duunille
ei rakkauttanne tarvii ansaita
te ootte parhaita te ootte parhaita

boo en pelkää mörköjä enää
mun mummo huus niiden perään herään
suu virneessä pirteenä pakattuna eväät
täynnä elämää nyt voit rauhassa lepää

ku on darras ja kalman must aistii
saan mun kassialmalt karjalanpaistii
ja oon taas cool ku Ice-T
mun mummon pitäis olla presidentti

ei mikään ei kukaan niinku sä saa mua rau-
hoittumaan
[Tää menee kaikille [?]]

tää menee kaikille mummoille

pullantuoksuisille muistoille
halataan kun tavataan
on nii siistii olla sun kanssa kahestaan
tää menee kaikille mummoille
ja teidän tekemälle duunille
ei rakkauttanne tarvii ansaita
te ootte parhaita te ootte parhaita

jos sun polvee särkee ja kivistää selkää
mä pidän sua kädestä älä siis pelkää [hei älä
pelkää älä pelkää]
oot pyyhkiny nenäni varmaan tuhat kertaa
nyt haluan sanoo kuinka paljon se merkkää
[se oikeesti merkkää uu uu yeah]

[kerto]